Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети ва Министрлар Советининг органи

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН • 14 май 1974 йил, сешанба № 111 (15.891). ◆ Баҳоси 2 тийин.

САЙЛОВГА ТАЙЁРГАРЛИК

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети юқори малакали пропагандистлардан катта бир группасини республика шаҳар ва районларига юборди. Бу пропагандистлар СССР Олий Советига ўтказиладиган сайловга тайёргарлик муносабати билан сайлов участкаларида сиёсий-оммавий ишларни авж олдиришда маҳаллий партия ташкилотларига ёрдам берадилар.

Пропагандистларнинг группалари составида олимлар, олий ўқув юртларининг ўқитувчилари, халқ хўжалиги мутахассислари, партия ходимлари бор. Улар корхоналарда, колхоз ва совхозларда Совет демократияси тўғрисида, КПСС XXIV съезди қарорларини амалга оширишда совет кишиларининг катнашиши, Ўзбекистон ССР билан Ўзбекистон Компартияси босиб ўтган йўл тўғрисида лекция ўқийдилар.

(ЎзТАГ).

ЖАНГОВАР ДЎСТЛАР УЧРАШУВИ

Улуғ Ватан урушининг сўронли йиллари тобора узоқлашиб бормоқда. Аммо қанча йил ўтмасин, халқнинг буюк жасорати тўғрисидаги хотира яшаб келмоқда ва абадий яшайверади. У ўтмишдаги жанглар қатнашчиларининг эсдаликлари ва учрашувларида яшамоқда, у гранит ва бронзадан ясалган обидаларда абадийлаштириб қўйилган, уруш тўғрисида китоблар ёзилган, фильмлар яратилган.

Қўлига қурол олиб Ватанининг шон-шарафи ва мустақиллигини ҳимоя қилган кишилар учун унутилмас алангали йиллар айниқса азиз ва ардоқлидир. Ветеранларнинг сочлари оқарди, уларнинг ўғиллари ўсиб вояга етди, набиралари камол топмоқда, аммо ўтмишни улар асло унутишмайди. Ўтмиш хотираси фронтдаги дўстлик каби мустаҳкамдир. Зеро ветеранлар учрашуви ҳамиша ҳаяжонли бўлади.

Улуғ Ватан урушида халқнинг ҳаётини ва озодлигини ҳимоя қилган ҳар бир киши тарихий жангларни, жанговар дўстларини хотирлайди. Ветеранлар учрашуви — шу май кунлари ҳар йили ўтказиладиган ва анъанавий бўлиб қолган учрашувлар бу жанговар дўстликнинг ёрқин ифодасидир. Ҳар сафар ветеранлар эсдаликлар бўлишиб, бир-бирларига айтадиган гаплари кўп бўлади.

12 май куни Москвада 18-армия ветеранларининг анъанавий учрашуви бўлиб ўтди. Туапсе, Новороссийск, Керчь учун олиб борилган жангларнинг қаҳрамонлари, Украина, Польша, Венгрия ва Чехословакияда жанг қилган армия жангчилари Совет Армиясининг марказий уйида тўпланишди. Улар ғалаба байрамини нишонлаш учун тўрли томонлардан келишган.

18-армия ветеранлари КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневни кувонч билан, олқишлар билан қарши олдилар. Улар бу ерда ўртоқ Л. И. Брежнев билан бирга хизмат қилган, у билан жанговар дўстлик алоқаларини ўзаро боғлаган ўртоқлари, солдат ва офицерлари билан учрашдилар. Леонид Ильич учрашувнинг биринчи қатнашчилари билан бирга бўлиш учун келди.

Учрашувни 18-армия сиёсий бўлими бошлиғининг собиқ ўринбосари С. С. Пахомов очди.

17-гвардиячи ўқчи корпус сиёсий бўлимининг собиқ бошлиғи Совет Иттифоқи Қаҳрамони Н. С. Демин, 89-ўқчи дивизия сиёсий бўлимининг собиқ бошлиғи Г. С. Акопян, ўтмишда Новороссийск ҳарбий денгиз базасининг командири, истеъфодаги вице-адмирал Г. Н. Холостяков, уруш йилларида 226-ўқчи дивизиянинг разведкачиси Н. И. Картошкин, 107-ўқчи бригада сиёсий бўлими бошлиғининг собиқ ўринбосари А. Н. Копенкин, ўтмишда гвардиячи 2-ҳаво-десант дивизиясининг разведкачиси Н. А. Савкин ва бошқа кўпгина ветеранлар ўз хотираларини айтиб беришди.

Тўпланганлар қизғин қарсаклар билан кутиб олган КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Л. И. Брежнев ветеранлар ҳузурида нутқ сўзлади. КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми ва Совет ҳукумати номидан у ветеранларнинг Улуғ Ватан урушида фашизм устидан қозонилган ғалабага қўшган жуда катта ҳиссаси учун уларга астойдил миннатдорчилик билдирди.

Дедари ҳар бир армия, ҳар бир дивизиянинг ўз анъанавий учрашув кунлари бор, деди ўртоқ Л. И. Брежнев. Бу учрашувлар уруш йилларида Ватанни ҳимоя қилиб қолиш билан бирга Европа халқларини фашизмдан озод этиб, сақлаб қолган қаҳрамон Армиямизнинг муқаддас дўстлигини учун ёна бир оқим бўлиб бирлаштиримоқда.

Ҳар бир анъанавий учрашув — рус, совет жангчиларини ва уруш йилларидаги дўстлик учрашувини бўлмоқда — шу билан бирга ўтган уруш икки армия жанговар учрашувигина бўлмаган эди. Бу уруш икки система — фашизм билан социализмнинг тўқнашуви эди. Социализм ғалаба қозонди. Зотан биз Улуғ Ватан уруши йилларидаги жангчиларимизнинг қаҳрамонлигига, мамлакат ичкарисидаги меҳнаткашларнинг жасоратига таяниб айтар эканмиз, ленинчи Коммунистик партия совет халқи ғалабасининг илҳомчиси ва ташкилотчиси бўлганлигини ҳамиша ёдда тутишимиз лозим.

Ўртоқ Л. И. Брежнев ўз нутқида КПСС XXIV съезди қабул қилган Тинчлик программасини амалга оширишнинг бир қанча масалаларига, Коммунистик партия, Ленинча Марказий Комитет ва унинг Сиёсий Бюросининг тинчликсевар ташқи сиёсати тантанасига алоҳида тўхталиб ўтди. Ўртоқ Л. И. Брежнев беш йилликнинг тўртинчи, белгиловчи йилида партия билан халқ олдида турган катта-катта вазифалар тўғрисида, мамлакатимиз саноатини ривожлантириш, ишлаб чиқаришни оширишда халқ хўжалиги тармоқлари билан муваффақиятли амалга оширишнинг муҳимлиги, мамлакатимиз қудратини оширишнинг ҳамда халқ турмушининг моддий ва маданий даражасини янада оширишнинг негизи бўлган партиянинг аграр сиёсати ғоят муҳимлиги ҳақида гапирди.

(ТАСС).

Оқ олтин районидаги Усмон Юсупов номли 10-совхознинг 2-бўлим пахтакорлари бу йил 760 гектар майдоннинг ҳар гектаридан камида 25 центнердан «оқ олтин» хирмони кўтариш мажбуриятини олишган. Иш социалистик мажбуриятни қоплайдиган даражада ташкил қилинган. Шу кунларда мавжуд пахта майдонларига иккинчи комплекс ишлов берилаяпти. 13 та чопиқ трактори бир меъёрда ишлаётир. Суратда: бўлим бошлиғи О. Темиров ва бригада бошлиғи У. Тоиров.

А. Тўраев фотоси.

ИШГА ТУШИРИЛАДИГАН ИНШООТЛАРДА

СУВ КЕЛТИРГАН АЗИЗ

АМУ-БУХОРО МАШИНА КАНАЛИНИНГ ИККИНЧИ НАВБАТИ ҚУРИЛИШИ ЖАДАЛЛАШТИРИЛМОҚДА

⊙ ⊙

Аму-Бухоро машина каналининг биринчи навбати ишга туширилганига ҳали кўп бўлгани йўқ. Бу об-ҳаёт канали областда пахта етиштиришни кўпайтиришда катта роль ўйнади. Сабзавот, полиз, мевазорлар саҳни икки ҳисса ортди. Янги-янги боғ-роғлар, экинзорлар, колхоз ва совхозлар барпо этилди. Салкам 200 минг гектар майдонда суғориш ишлари яхшиланди. Ерларнинг мелиорация ҳолати бирмунча тузук бўлди. Лекин, каналнинг биринчи навбати эндиликда область деҳқонларининг об-ҳаётга бўлган талабини қониқтирмай қолди. Шу мақсадда машина каналининг иккинчи навбати қурилишини жадаллаштириш ва Амударёдан тағин сув олишни тезлаштиришни ҳаёт тақозо этмоқда.

Область меҳнаткашлари тўққизинчи беш йилликнинг белгиловчи йилида, Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг шонли 50 йиллиги тантанали байрам қилинадиган йилда 500 минг тонна Бухоро пахтасини етиштириш учун ўз зиммаларига оширилган мажбурият қабул қилишди. Бунинг учун аввало Бухоро областидаги экинзорларни, суғориладиган ерларни сув билан таъминлашни янада яхшилаш, сув танқислигига барҳам бериш лозим. КПСС XXIV съезди Директиваларида бу алоҳида қайд қилиб ўтилган. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Министрлар Советти Бухоро областини сув билан таъминлашни яхшилаш мақсадида Аму-Бухоро каналининг иккинчи навбатини қуриш ҳақида қарор қабул қилди. Бу йирик сув иншооти қурилишига 148 миллион сўм маблағ ажратилди. Узунлиги 232 километрдан ошадиган каналнинг иккинчи навбати секундига ўз ўзанидан 90 куб метр сув ўтказа олиш қувватига эга. Амударё суви қудратли насослар ёрдамида 46,7 метр баландликка кўтарилиб, область далаларига оқизилади.

Аму-Бухоро канали қурилиши бошқармаси коллективи канални муддатидан илгари қуриб, ишга тушириш учун чинакам шижоат кўрсатиб меҳнат қилмоқда. Ҳозирги кунда «Ҳамза-2» насос станциясида қурилиш ишлари, айниқса жадал тус олган. Қурувчилар ҳузурида бўлганимизда бошқарма бошқарувчиси А. Хўжаев бунёдкорлар билан навбатдаги муҳим масалалар тўғрисида кенгашиб олаётган экан. Ўтган ойларда иш ўнгидан келди. Қурилиш-монтаж ишлари плани деярли барча участкаларда ошириб адо этилди. Биргина «Ҳамза-2» насос станцияси қурилишида салкам 10 миллион сўм капитал маблағ ўзлаштирилди. «Юбилей» насос станциясида хам катта ишлар бажарилди. Ҳар иккала станцияда 400 минг куб метр монолит темир-бетон ётқизилди.

Катта муваффақиятларни қўлга киритишда, айниқса 1, 2 ва 3-қурилиш-монтаж бошқармалари, 7-механизациялашган кўчма колонна коллективлари зўр ғайрат кўрсатмоқдалар.

— Коллективимизда 50 дан ортиқ қурувчи бор, — дейди 7-кўчма механизациялашган колонна прораби Эркин Ҳайдаров. — Улар ҳамжиҳатлик кўрсатиб, «Ҳамза-2» насос станциясида қурилиш-монтаж ишларини тез бажаришяпти. Ҳозирги пайтда бунёдкорларимиз машина каналининг иккинчи навбати биринчи тармоғи қурилишини жадал суръатлар билан давом эттиришяпти. Мақсадимиз — июнь ойида ўтказиладиган ғўза вегетацияси давригача Амударёдан 30 куб метр сув олиб, областимиз далаларига оқизишни таъминлашдир. Бизнинг бугунги шиоримиз ана шундай. Чунки ўтган йили Бухорода бирмунча сув танқислиги сезилган эди. Бунинг олдини олиш мақсадида қурувчиларимиз ўз зиммаларига ана шундай юксак мажбуриятлар олишди.

Суҳбатга илғор экскаваторчи, Меҳнат Қизил Байроқ орденли Ф. Жабборов қўшилди:

— Экскаваторчиларимиз, —деди у ифтихор билан, — Аму-Бухоро машина каналининг иккинчи навбатини барвақт фойдаланишга топшириш мақсадида матонат кўрсатиб ишлашяпти. Ҳамкасбим, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони В. Журавлёв билан мусобақадошман. Мен ўз экскаваторим билан салкам 1 миллион куб метр тупроқ ишларини бажардим. Ўз зиммамга бир беш йилликда икки беш йиллик планини бажариш юзасидан оширилган мажбурият олганман. Ҳозир 1976 йил ҳисобига меҳнат қиляпман. А. Жумаев, А. Номозов сингари экскаваторчиларимиз ҳам смена топшириқларини 170-180 процент адо этишаётир. Канал трассасида 150 экскаватор, 100 дан ортиқ бульдозер ва скреперлар ишлаб турибди. Лекин, уларни икки сменада ишлатиш учун механизаторлар етишмаяпти. Зарбдор қурилишимизга ўтюрак қурувчи механизаторлар келиб, сафимизга қўшилишларини истардик.

Даврамизга илғор арматурачи Б. Саидмуҳамедов ҳам келиб қўшилди.

— «Ҳамза-2» насос станцияси каналнинг юраги ҳисобланади, — деди у.— Шунинг учун ҳам бу ерда амалга оширилаётган бетон, арматура ишлари ниҳоятда сифатли бажарилиши лозим. Биз ўз зиммамиздаги вазифаларни сидқидилдан уддалаяпмиз. Аммо, эътирозларимиз ҳам йўқ эмас. Қурилиш материаллари таъминоти кўнгилдагидек бўлмаяпти. Арматура материаллари кўпинча сифатсиз жўнатилмоқда. Тошкент, Жиззах, Янгийўл шаҳарларидан келтирилаётган арматура материалларига нисбатан Бухорода тайёрланаётган материаллар бирмунча сифатсиз. Бу қўлимизни тутяпти. Ишимиз сифатига таъсир қиляпти.

Аму-Бухоро канали қурилиши— умумхалқ ишидир. Уни кўп миллатли совет кишиларининг қонқардошлиги, ақл-идроки вужудга келтирмоқда. Канал ўзанидан барвақт сув оқизиш жуда катта халқ хўжалик аҳамиятига эга. Шундай экан, қурилиш материаллари етказиб бераётган ташкилот, корхона ва идоралар юксак масъулият ҳис этган ҳолда иш тутмоқлари лозим. Айниқса, Тошкент яқинидаги Эйбалек, Сурхондарёдаги Сариосиё карьерларидан қумлар кам жўнатилмоқда. Қуйимозор темир-бетон заводида тайёрланаётган плиталар сифати талабга жавоб бермаяпти. Марғилондаги ёғочни қайта ишлаш заводи, «Узглавводстрой»нинг «Сурхон» бирлашмаси материалларни тегишли график асосида жўнатмаётир. Бу камчиликларнинг олди тезроқ олиниши даркор. Аму-Бухоро машина канали белгиланган муддатда ишга тушишига шак-шубҳа йўқ.

Т. НАЗИРОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

ҒАЛАБА КУНЛАРИ, ЯРАТУВЧИЛИК ЙИЛЛАРИ

СИМФЕРОПОЛЬ, 13 май. (ТАСС мухбири М. Туровский). Севастополь, Керчь, Перекоп... Шу шаҳарларнинг эсланиши биланоқ Улуғ Ватан урушида олиб борилган жанглар халқимизнинг гитлерчилар агрессиясига қарши курашдаги қаҳрамонлигининг ёрқин саҳифаси бўлиб кирди. Совет қуролли кучлари Қрим ярим оролини озод қилиш учун олиб борган жангларда ҳарбий қисмлар, флотнинг жангчилари, партизанлар ва подпольечилар бирдек катта жасорат кўрсатдилар. 1944 йилнинг 12 майида Қримдаги ҳужум операцияси ғалаба билан тугади. Шу куни Севастополь устида Қизил Байроқ тикилди ва Қрим ярим ороли душмандан тамом озод бўлди.

1944 йилнинг 11 апрелида Керчь шаҳри Қримдаги шаҳарлардан биринчи бўлиб озод этилди. Генерал-полковник К. Н. Леселидзе қўмондонлигидаги 18-армия бундан аввал Қримни озод этишни бошлаб берган эди. Шу армияда полковник Л. И. Брежнев сиёсий бўлим бошлиғи бўлганди. Жангчилар Керчь бўғозидан ўтиб, Эльтиген районида плацдарм-ними тиллар таққан эди. Ўша ерда Керчь бўғозини кечиб ўтиш зарур эди.

Совет жишлари Қрим душманлардан озод этилганлигининг шонли 30 йиллигини тантанали равишда нишонламоқдалар.

Кеча кечқурун Горький номидаги театрда Симферополь областъ ва шаҳар партия, совет ҳамда жамоат ташкилотлари вакилларининг, меҳнаткашларнинг, Совет Армияси жангчиларининг Қрим фашист босқинчиларидан озод этилганлигининг 30 йиллигига бағишланган тантанали йиғилиши бўлиб ўтди.

Йиғилишда Украина Компартияси область комитетининг биринчи секретари Н. К. Кириченко доклад қилди. У Улуғ Ватан уруши йилларида жангчилар, партизанлар ва подпольшчикларнинг жасоратлари тўғрисида гапириб, Қрим диёрида юз берган ўзгаришларга ҳам муфассал тўхталиб ўтди. Нотиқ бугунги Қрим—замонавий саноат, интенсив қишлоқ хўжалиги, илғор фан ва юксак маданият ўлкаси эканлигини таъкидлади. Лекин, Қрим даставвал Бутуниттифоқ ва жаҳон курорти сифатида шуҳрат қозонган. Беш миллиондан ошиқ совет кишилари, шунингдек, чет эллик кўп меҳмонлар бу ерда ҳар йили ҳордиқ чиқариб, сиҳат-саломатликларини мустаҳкамламоқдалар.

Йиғилишда Қримни озод этишда қатнашган 157-дивизия 422-артиллерия полки тўпининг собиқ командири, ҳозир эса Қамишбурунтемир руда комбинатининг электриги А. С. Седой, ҳарбий кенгаш аъзоси, Қизил Байроқ орденли Одесса ҳарбий округи сиёсий бошқармасининг бошлиғи генерал-лейтенант И. П. Семёнов, Улуғ Ватан уруши ветерани, уч даражадаги Шуҳрат орденининг кавалери, Симферополь районидаги Жданов номли колхоз механизатори В. А. Осипов ва бошқалар табрик нутқи сўзладилар.

Кечқурун маданият уйларида, паркларда, хиёбонларда оммавий халқ сайиллари бўлиб ўтди.

КУН ТАРТИБИДА — ҚЎРИҚ ЕРЛАРНИ КОМПЛЕКС ЎЗЛАШТИРИШ МАСАЛАСИ

13 май куни Тошкентда тўрт кунлик кенгаш-семинар очилди. СССР Мелиорация ва сув хўжалиги министрлиги уюштирган бу кенгаш-семинар кун тартибида қўриқ ерлар ўзлаштира бошланганлигининг йигирма йиллигига бағишлаб Олмаотада ўтказилган тантанали мажлисда қўйилган вазифалар асосида Мирзачўл ва Қарши дашти чўлқуварларининг илғор тажрибаси негизида комплекс қурилиш ва қўриқ ерларни ўзлаштириш масалалари бор.

Кенгаш ишида иттифоқ ва республика мелиорация ва сув хўжалиги министрликларининг, лойиҳа ва илмий-тадқиқот институтларининг раҳбар ходимлари, СССР Фанлар академиясининг ва В. И. Ленин номидаги Бутуниттифоқ Қишлоқ хўжалик фанлари академиясининг олимлари, шаҳар қурилиши ташкилотларининг вакиллари, Мирзачўл ва Қарши даштларини ўзлаштирувчилар иштирок этмоқда.

Кенгаш-семинарнинг иш программасида қўриқ ерларда комплекс қурилиш объектлари билан танишиш, қўриқ ерлардаги совхозларнинг тажрибасини ўрганиш кўзда тутилади.

Кенгаш-семинарда Ўзбекистон ССР Министрлар Совети раисининг ўринбосари Г. А. Габриельянц нутқ сўзлади.

(ЎзТАГ).

КОМСОМОЛ БАЙРОҒИДА ОРДЕН ПОРЛАДИ

Сирдарё область Ильич районининг қўриқ совхозлари қишлоқ хўжалигида ишловчиларнинг ярмидан кўпроғи комсомол ёшидаги кишилардир. Районда комсомол-ёшлардан иборат 35 та пахтачилик бригадаси ишлаб турибди. Бултур улар гектар бошига райондаги ўртача кўрсаткичга қараганда 5 центнер кўп пахта ҳосили олдилар. Кўпгина ёшлар коллективлари қирк-қирқ беш центнердан «оқ олтин» етиштирдилар. Ёш Ильиччилар Мирзачўл йигит-қизларининг беш йиллик белгиловчи йилида пахта ва бошқа қишлоқ хўжалик экинларидан мўл ҳосил олиш учун бошлаган оммавий мусобақанинг ташаббускорлари бўлдилар.

Ўтган якшанба куни район комсомолларининг Ильич район комсомол ташкилотига Меҳнат Қизил Байроқ орденини топширишга бағишланган тантанали йиғилишида шулар ҳақида гапирилди. Қўриқ район комсомол ташкилоти Мирзачўлнинг қўриқ ерларини ўзлаштиришдаги, пахтадан мўл ҳосил етиштиришдаги катта хизматлари учун, ёшларни тарбиялашдаги актив иши учун ҳукуматнинг юксак мукофотига сазовор бўлди.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг иккинчи секретари В. Г. Ломоносов район комсомол ташкилоти байроғига орденни тақиб қўйиб, ёш чўлқуварларга Мирзачўл ерларини тўла-тўкис ўзлаштиришда, қишлоқ хўжалик экинлари ҳосилдорлигини фан ва илғор тажриба ютуқларини моҳирона қўллаш асосида ошириш ишида янги муваффақиятлар тилади.

Ильич район комсомол комитетининг биринчи секретари Б. Турсунмуродов, «Обручевсовхозстрой» трестига қарашли 41-кўчма механизациялашган колонна бетончиси В. Гоголев, «Правда» совхози комсомол-ёшлар пахтачилик бригадасининг раҳбари Ф. Раҳмонқулов ва сўзга чиққан бошқа нотиқлар юксак мукофот учун жонажон партияга самимий миннатдорчилик билдирдилар.

Йиғилиш қатнашчилари КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Леонид Ильич Брежневга баланд руҳ билан табрикнома қабул қилдилар. Мирзачўл ерларини ўзлаштирувчи ёшлар бу йил қўриқ ерларнинг ҳар гектаридан 45 центнер — бултургидан ўн беш центнер кўп «оқ олтин» етиштиришга сўз бердилар.

(ЎзТАГ).

Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг пленуми

Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг 13 май куни бўлиб ўтган иккинчи пленумида ВЛКСМ XVII съездининг якунлари ва республика комсомоли ташкилотининг ёшларни коммунистик руҳда тарбиялашни янада яхшилаш соҳасидаги вазифалари муҳокама қилинди. Шу масала юзасидан Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг биринчи секретари Э. Ғ. Ғафуржонов доклад қилди.

Пленум қатнашчилари шуни мамнуният билан айтдиларки, комсомолга В. И. Ленин номи берилган куннинг эллик йиллиги арафасида ўтган ВЛКСМ XVII съезди совет ёшларининг Ленин партияси ишига мислсиз содиқлигини, унинг коммунистик қурилишдаги муваффақиятларни кўпайтиришга тайёрлигини янги куч билан намойиш қилди. КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Леонид Ильич Брежневнинг съездда сўзлаган ёрқин, чуқур мазмунли нутқи Ўзбекистон комсомоллари, барча ёшларининг кучига куч қўшди, бу нутқ партия XXIV съезди қарорларини бажариш соҳасида комсомол фаолиятининг жанговар программаси бўлиб қолди.

Нотиқлар шуни таъкидлаб ўтдиларки, республика ёшлари беш йиллик топшириқларини муддатидан аввал бажариш ва маҳсулот сифатини ошириш учун, Ўзбекистон ССР билан Ўзбекистон Компартиясининг 50 йиллигини муносиб кутиб олиш учун бошланган социалистик мусобақани янада кенг авж олдиришни ўзларининг энг муҳим вазифалари деб биладилар.

Пленум қабул қилинган қарорда республика комсомол ташкилотларининг ВЛКСМ XVII съезди қарорларидан, ўртоқ Л. И. Брежнев нутқидан ва КПСС Марказий Комитетининг съездга йўллаган табрикномасидан келиб чиқадиган энг муҳим вазифаларини белгилаб берди.

Пленум ишида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари И. Г. Анисимкин иштирок этди.

(ЎзТАГ).

ШОЛИ ЭКИШ ҚАНДАЙ БОРМОҚДА

Республика областларида шоли экишнинг бориши тўғрисида шу йил 13 майга бўлган

МАЪЛУМОТ

Биринчи стун — областлар; иккинчи стун — план (гектар ҳисобида); учинчи стун — бир кунда экилган майдон; тўртинчи стун— жами экилгани; бешинчи стун — планга нисбатан процент ҳисобида.

Тошкент	10768	181	10256	95,3
Наманган	3301	50	3138	95,1
Фарғона	2401	19	2197	91,5
Андижон	2963	40	2298	77,6
Сурхондарё	4105	—	3153	76,8
Сирдарё	7623	490	5446	71,4
Самарқанд	2100	72	1375	65,5
Хоразм	9196	654	5542	60,3
ҚҚ АССР	37470	1552	16044	42,8
Республика бўйича:	79927	3058	49449	61,9

Собир Раҳимов районидаги А. Ҳидоятов номли 14-ўрта мактаб қошидаги 66/1 сайлов участкасининг агитаторлари сайловчилар орасида сайловолди агитация-пропаганда ишларини кучайтирмоқдалар. Суратда (чапдан) агитаторлардан К. Лутфуллаева, А. Қозоқбоев, А. Ҳошимова, З. Ғуломова ўртоқлар ўз участкаларига йўл олмоқдалар.

А. Тўраев фотоси.

САЙЛОВЧИЛАР ОРАСИДА

Богот район партия комитети СССР Олий Советига сайловлар олдидан оммавий агитация ишларининг намунали тарзда ташкил этишга катта эътибор бермоқда. Бошланғич партия ташкилотларининг секретарлари, агитколлективлар ва агитпунктларнинг мудирлари билан семинар ўтказилди. Суҳбатлар, сиёсий докладлар ва лекцияларнинг тематик планлари ҳамда маданий тадбирлар ишлаб чиқилди.

Белгиланган тадбирлар изчиллик билан амалга оширилаяпти, сайловчилар ўртасида оммавий-сиёсий ишлар кучайтирилмоқда, қизиқарли кечалар ва учрашувлар ўтказилаётир. Район марказидаги агитпункт маданият уйига жойлашган, унга [illegible] Абдуллаева мудирлик қилади. Агитаторлар совет демократияси ва сайлов системаси, СССР гражданларининг ҳуқуқлари ва бурчлари тўғрисида суҳбатлар ўтказишди. Бу ерда меҳнат ва Улуғ Ватан уруши ветеранлари билан ўтказилган учрашув сайловчиларда яхши таассурот қолдирди.

Меҳнат Қизил Байроқ орденли Нариманов номли колхознинг маданият саройида ҳаёт қайноқ. Кенг ва шинам хонада агитпункт жиҳозланган. Бу ерда чироқлар алламаҳалгача ўчмайди. Агитаторларнинг суҳбатлари, савол-жавоблар мавзуи кенг. Ўқиш залида газета ва журналларнинг янги сонларини ўқиш мумкин, яна бир хонада билард, шахмат-шашка ўйнаш мумкин. Кутубхоначи Олтин Отаниёзова сайловга доир адабиётлар бурчагини ташкил этган.

— Сиз қайси мавзудаги суҳбатлардан кўпроқ таъсирланасиз?

Бу саволимизга баъзи сайловчиларнинг берган жавоблари характерлидир.

1929 йилдан КПСС аъзоси, меҳнат ветерани, қишлоқ Советининг собиқ раиси Шукуржон Собирова:

— КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Леонид Ильич Брежневнинг Олмаотадаги тантанали йиғилишда сўзлаган нутқи бизни гоят ҳаяжонлантирди. Бу тарихий ҳужжатда мамлакат қишлоқ хўжалигини янада ривожлантириш йўл-йўриқлари аниқ кўрсатиб берилган. [illegible]

4-бригада аъзоси Онахон Олдобергенова:

— [illegible] меҳнат ва Улуғ Ватан уруши ветеранлари билан [illegible] ет, бахт ва эрк-ҳуқуқлар кўп йиллик меҳнат ва курашлар самараси эканлигини яна бир марта ҳис қилдик, ғайратимизга ғайрат қўшилди.

Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, бригада бошлиғи Зариф Қурбонов:

— Яқинда ажойиб даврада қатнашдим. «Сиз республиканинг олтин тўйига қандай совға тайёрлайсиз?» деган саволга даврада қатнашчилар жавоблар беришди. Мен колхозимиз бу йил ҳар гектар ердан 47 центнердан, бригадамиз эса 60 центнердан «оқ олтин» топширажагини айтдим. [illegible] 100 бош совлиқдан 140—150 қўзи олади [illegible]

Бунга ўхшаш қизғин даврадар, учрашувлар, марокли суҳбатлар ҳамма агитпунктларда [illegible]. Сайловчиларга концертлар, кинофильмлар кўрсатиляпти, маданий-маиший хизмат кучайтирилган.

Ф. ЗОҲИДОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

16 ИЮНЬ ЯКШАНБА
СССР ОЛИЙ СОВЕТИГА САЙЛОВЛАРГА

ҚИЗҒИН ҲОЗИРЛИК

БУХОРО, («Совет Ўзбекистони» мухбири). Бухоро районидаги саноат, қурилиш транспорт ташкилотлари, колхоз ва совхозларда СССР Олий Советига сайловларга тайёргарлик жонлантириб юборилди. Районда 19 та сайлов участкаси, 40 та янги агитпункт ташкил қилинди. Бошланғич партия ташкилотлари, агитаторлар, сиёсий ахборотчилар, тарғиботчилар, сайловчилар ўртасида совет сайлов системаси ҳақида лекция ва суҳбатлар ўтказмоқдалар. «Узсельхозтехника» Галаосиё бирлашмаси қошидаги агитпунктда ёш сайловчилар бурчаги ташкил қилинган.

Автомобиль йўл техникуми қошидаги агитпункт ишчи коллективи 50 кишидан иборат. Улар орасида О. Тураев, М. Хўжаев, Н. Очилов, Р. Холиков, З. Комилов каби илғор агитаторлар бор. Бу ердаги ҳар бир агитатор ўзига бириктирилган маҳалла хонадонларида КПСС XXIV съезди қарорлари қандай амалга оширилаётганлиги тўғрисида [illegible]

Районнинг Карл Маркс номли, «Янги турмуш», Ленин номли, «Ленин йўли», «Правда» колхозлари, «Галаосиё», Мичурин номли совхозларидаги бошланғич партия ташкилотлари СССР Олий Советига бўладиган сайловлар ҳақида суҳбат ва лекцияларни ўтказишни [illegible] юбордилар.

ПАРТИЯ ТУРМУШИ

ТАШАББУСДАН КЕЙИН

Коммунист билан якка тартибдаги суҳбат давом этарди. Партия ҳужжатларини алмаштириш муносабати билан ўтказилаётган бу галги суҳбатга Ленин номли колхоз коммунистлари таклиф этилган эди. Қаршимда бригада бошлиғи Э. Раҳимов ўтирибди. У колхоз ишлаб чиқариши самарадорлигини оширишда коммунистларнинг ташаббускорлиги, авангардлиги, партия ташкилотининг жанговарлиги қандай роль ўйнаётганлигини мароқ билан сўзлаб берди. Бироқ суҳбат бригадалардаги пахта ҳосилдорлиги мавзуига келиб тўхталганида у бироз ўйланиб қолди.

— Бир бригадада ҳар гектар ердан 35-38 центнердан пахта етиштирилгани ҳолда, бошқа бригадада ҳосилдорлик 18-20 центнерда қолиб кетяпти. Афсуски, шундай бўляпти, — деди у куйиниб.

— Бунинг сабаби нимада? Қолоқ бригадаларни илғорликка кўтариш тўғрисида сизнинг қандай мулоҳазаларингиз бор? — сўрайман ундан.

— Сабабими? Сабаблари кўп. Мен анчадан бери шу ҳақда ўйлаб юраман. Бу ерга келишимдан аввал бригадамиз аъзолари билан маслаҳатлашдим. Мана аризам. Бунда ҳамма нарса ёзилган, — шундай деди-да у бир варақ қоғоз узатди. Унда Э. Раҳимов ўзини қолоқ ҳисобланган қўшни бригадага ўтказишларини илтимос қилибди. Мен аризани колхоз партия комитети секретарига узатдим. У ҳам ўқиб чиқди-да, «Бундан хабарим бор, яхши таклиф», деб маъқуллади.

Коммунист Э. Раҳимов бу ерга келишдан аввал бригададаги барча партия аъзолари билан маслаҳатлашиб, уларнинг фикр ва мулоҳазалари билан иш тутган эди. Бу илғор бригада пахта ҳосилдорлигини 38 центнерга етказган, қўшни бригадада эса аксинча, ҳосилдорлик 18 центнерда қолиб кетган эди. Коммунист ана шу бригадага ўтиб, уни илғорлар даражасига кўтариш тўғрисида истак билдирди.

Район ва колхоз партия ташкилотлари бу ташаббусни қўллаб-қувватладилар. Э. Раҳимов янги нусхадаги партия билети олган куни унинг хоҳиши қондирилди: қолоқ бригаданинг бошлиғи қилиб тайинланди. У коммунистларга хос фидокорона меҳнат қилди. Ўз ваъдасининг уддасидан чиқиб, бу бригадани ҳам бир йилдаёқ хўжаликнинг илғор бригадалари қаторига кўтара олди. Ўтган йили Э. Раҳимов бошлиқ бригада ҳар гектардан 33 центнердан «оқ олтин» топширди. Ҳосилдорлик бир йилда гектар бошига 15 центнер кўпайди.

Район партия ташкилоти қуйидан бўлган ана шу ташаббусни ўз вақтида пайқаб олгани, уни қўллаб-қувватлагани, ташаббусни бошлаган коммунистга яқиндан ёрдам бергани сабабли шундай қувончли муваффақиятларга эришилди. Яқинда райком бюроси қуйидан бўладиган ташаббусларни қўллаб-қувватлаш масаласини муҳокама қилар экан, бу ишни янада ривожлантириш тўғрисида қарор қабул қилди. Э. Раҳимовнинг коммунистга хос ташаббускорлиги кенг қанот ёйди. Ҳозирданоқ ўндан ортиқ тажрибали бригада бошлиқлари ундан ўрнак олиб, қолоқ бригадага ўтиб ишлаш истагини билдирдилар.

Ҳар гал қуйидан бўладиган, хўжалик ишлаб чиқаришини янада ривожлантириш ишида катта роль ўйнайдиган ташаббуслар ҳақида гап борганида, энг аввало «Правда» колхози аъзолари бошлаган ташаббус хаёлимга келади. Колхоз райондаги илғор хўжаликлардан бири. Бу ерда пахта ва бошқа экинлар ҳосилдорлиги, чорвачилик маҳсулдорлиги йил сайин ошиб бормоқда. Колхоз аъзолари янги ташаббус билан майдонга чиқдилар. Улар бу йил пахтачиликка техника тараққиётининг энг сўнгги ютуқларини кенг жорий қилиш асосида ҳосилдорликни кескин ошириш юзасидан ўз зиммаларига социалистик мажбурият қабул қилдилар. Бу йил пахтачиликни комплекс механизациялаш, экин майдонларидан самарали фойдаланиш соҳасида кўп ишлар амалга оширилади. Жумладан, ғўза парвариши мавсумида барча ишлар механизмлар воситасида бажарилади. Ҳатто бегона ўтларни йўқотиш, ғўза чеканкаси каби қўл меҳнати талаб қиладиган иш жараёнлари ҳам механизмлар зиммасига юкланади. Бу йил етиштириладиган ялпи ҳосилнинг 80 процентни агрегатлар ёрдамида териб олинади ва ҳар бир машинанинг ўртача иш унуми 130 тоннага етказилади.

Қўйилган янги вазифалар муносабати билан партия ташкилоти ўз кучларининг жойлаштирилишини қайта кўриб чиқди. Тажрибали ва ташкилотчилик қобилиятига эга бўлган коммунистлар партия комитетининг тавсияси билан айрим бригадаларга бошлиқ қилиб тайинландилар. Кўп коммунистлар қолоқ бригадаларга ўтиб ишлаш истагини билдирдилар. Механизаторлар тайёрлаш курси очилиб, унда янги механизатор кадрлар ўқуви ташкил қилинди. Хўжаликда агротехника мактаби ҳам ишлаб турибди. Бригада бошлиқлари ва илғор механизаторлар ҳафтада бир кун тўпланиб, бу ерда фан ва илғор агротехника ютуқларини ўрганадилар, тажриба алмашадилар. Правление ва партия ташкилотининг ҳамкорликда ишлаб чиққан тадбирларида пахтачиликка доир барча иш жараёнлари муддати белгилаб берилган. Ғўза парвариши шу график асосида олиб борилмоқда. Колхозда бу йил пахта ҳосилдорлиги ўтган йилдагига қараганда 10 центнерга ошади ва ҳар бир центнер ҳосил таннархини 28 сўмга тушириш имконияти вужудга келади.

Район партия ташкилоти колхоз ишлаб чиқаришини ривожлантириш юзасидан бўлаётган бундай ташаббусларни ўз вақтида қўллаб-қувватлаб, уларнинг ишлаб чиқаришда кенг жорий этилиши учун яқиндан ёрдам кўрсатмоқда. Жумладан, Куйбишев номли колхоз сут-товар фермаси коллективининг чорвачилик маҳсулотларини янада кўпайтириш юзасидан 1974 йил учун олган мажбуриятлари, Охунбобоев номли колхознинг илғор паррандабоқари Н. Муродов, Ильич номли колхоз чорвадори Ҳ. Алимов, Навоий номли колхознинг У. Эшқувватов бошлиқ маккажўхорикорлик бригадаси, «Октябрь» колхозининг М. Дарвешов бошлиқ ем-хашак бригадаси, «Меҳнат—роҳат» колхозининг А. Одилов бошлиқ лавлагичилик звеноси аъзоларининг чорвачилик маҳсулдорлигини ва экинлар ҳосилдорлигини ошириш юзасидан бошлаган ташаббуслари ҳам район партия комитети бюро мажлисида кўриб чиқилди ва тегишли қарор қабул қилинди.

Социалистик мусобақа район экономикасининг етакчи тармоғи бўлган пахтачилик ва чорвачилик соҳаларидагина эмас, ғаллачилик, узумчилик ва сабзавотчилик соҳаларида ҳам кенг қулоч ёймоқда. Партия ташкилотлари хўжаликнинг конкрет шароитини ҳисобга олган ҳолда бу тажрибаларни кенг ёймоқдалар. КПСС Марказий Комитети декабрь Пленуми қарорлари ва Марказий Комитетнинг партияга, совет халқига Мурожаатига жавобан маҳсулот етиштиришни кўпайтириш учун кураш қизитиб юборилди.

КПСС Марказий Комитетининг Мурожаатида ишга ижодий ёндашиш, ҳар бир коллективнинг, ҳар бир ходимнинг ташаббусини кенг ривожлантириш, уларнинг уюшқоқлиги ва масъулиятини ошириш йўли билан фойдаланилмай ётган жуда кўп резервлар ва имкониятларни топиб ишга солиш зарурлиги алоҳида уқтирилган. Бундай резервлар эса бизда ҳали кўп. Партия ташкилотлари бу резерв ва имкониятларни топиб ишга тушириш тадбирларини амалга оширмоқдалар. Резервлардан оқилона фойдаланиш ҳисобига район бўйича бу йил пахта етиштириш ўтган йилдагига қараганда 6 процент, сут 21 процент, гўшт 20 процент, тухум 11,1 процент кўпайтирилади. Бу йил етиштириладиган ҳосилнинг 80 проценти машиналар билан териб олинади. Район партия ташкилоти сафига бирлашган икки мингга яқин коммунист ана шу вазифаларни изчиллик билан амалга ошириш, мавжуд резерв ва имкониятлардан янада тўлароқ фойдаланиш учун бошланган ҳаракатга етакчилик қиладилар. Мусобақа қатнашчиларининг бутун диққат-эътибори ишлаб чиқариш самарадорлигини ўстириш ва олинган социалистик мажбуриятларни муддатидан илгари бажариш учун курашга қаратилади.

У. ОЛИМОВ,
Иштихон район партия комитети секретари.

ЯКДИЛЛИК ВАЗИЯТИДА

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ДЕПУТАТЛИГИГА КЎРСАТИЛГАН НОМЗОДЛАР РЎЙХАТГА ОЛИНМОҚДА

Округ сайлов комиссияларининг мажлисларида мамлакатимиз — давлат ҳокимиятининг олий органи депутатлигига кўрсатилган номзодларни рўйхатга олиш давом этмоқда.

СССР Олий Советининг Иттифоқ Советига сайлов ўтказувчи Ленинграддаги **Фрунзе** сайлов округининг округ сайлов комиссияси «Большевичка» бирлашмасининг тикувчиси **Зоя Петровна Самолётова**ни депутатликка номзод қилиб рўйхатга олиш тўғрисида қарор қабул қилди.

СССР Олий Советининг Иттифоқ Советига сайлов ўтказувчи Ленинграддаги **Ленин** сайлов округи округ сайлов комиссиясининг мажлисида академик А. Н. Крилов номли марказий илмий тадқиқот институтининг директори, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони **Андрей Иванович Вознесенский** депутатликка номзод қилиб рўйхатга олинди.

Орёл шаҳар сайлов округида «Дормаш» заводининг токари **Василий Дмитриевич Кузнецов** СССР Олий Советининг Иттифоқ Совети депутатлигига номзод қилиб рўйхатга олинди.

Купино округ сайлов комиссияси Новосибирск область Карасук районидаги «Новая семья» колхозининг раиси **Алексей Степанович Баранников**ни СССР Олий Советининг Иттифоқ Совети депутатлигига номзод қилиб рўйхатга олди.

Удмуртия АССР **Можгинский** сайлов округининг округ сайлов комиссияси Малопургин районидаги «1 Май» колхозининг тракторчиси **Михаил Николаевич Антипин**ни СССР Олий Советининг Иттифоқ Совети депутатлигига номзод қилиб рўйхатга олди.

Удмуртия АССР **Балезинский** сайлов округининг округ сайлов комиссияси ёзувчи ва жамоат арбоби, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони **Алексей Александрович Сурков**ни СССР Олий Советининг Миллатлар Совети депутатлигига номзод қилиб рўйхатга олди.

Наур сайлов округининг округ сайлов комиссияси Чечен-Ингушия АССРдаги Менживский номли колхозининг узумчилик бригадири **Клавдия Ивановна Аржинт**ни СССР Олий Советининг Миллатлар совети депутатлигига номзод қилиб рўйхатга олди.

Ўзбекистон ССР, Ленинград районидаги Охунбобоев номли колхозининг бригадири **Ҳамрохон Турдиматова** Ленинград сайлов округидан СССР Олий Советининг Иттифоқ Совети депутатлигига номзод қилиб рўйхатга олинди.

Қорақалпоғистон АССРда округ сайлов комиссияларининг мажлисларида **Амударё** сайлов округи бўйича Крупская номли колхоз раиси **Ойим Камолова**, **Кегайли** сайлов округи бўйича М. Жуманазаров номли совхозининг механизатори **Турганбой Юсупов** СССР Олий Советининг Миллатлар Совети депутатлигига номзод қилиб рўйхатга олинди.

Миллатлар Советига сайлов ўтказувчи **Каунас** қишлоқ сайлов округидан Каунас районидаги «Пуйконис» совхозининг бузоқ боқувчиси **Алдона Болеславовна Захарявичюте** мамлакатимиз давлат ҳокимиятининг олий органи депутатлигига номзод қилиб рўйхатга олинди.

Миллатлар Советига сайлов ўтказувчи **Киров** сайлов округининг округ сайлов комиссияси Қирғизистон ССР Киров районидаги «Бейшеке» колхозининг катта чўпони, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони **Базилбек Айтбоев**ни СССР Олий Совети депутатлигига номзод қилиб рўйхатга олди.

Иттифоқ Советига сайлов ўтказувчи **Тирасполь** сайлов округи округ сайлов комиссиясининг мажлисида Қизил Байроқ орденли Одесса ҳарбий округининг қўмондони, генерал-лейтенант **Иван Макарович Волошин** СССР Олий Совети депутатлигига номзод қилиб рўйхатга олинди.

Котовский сайлов округининг округ сайлов комиссияси Молдавия ССРдаги «Мерешени» совхоз-заводи узумчилар бригадасининг бошлиғи **Любовь Васильевна Буруян**ни СССР Олий Советининг Миллатлар Совети депутатлигига номзод қилиб рўйхатга олди.

(ТАСС).

ИЖОД ҲАҚИДА ЎЙЛАР

ҚЎШИҚЛАРИМИЗ ХАЛҚЧИЛ БЎЛСИН

Яна қўшиқ ҳақида гапиряпмиз. Бу ҳақда матбуотда ҳам, қўшиқ яратувчи ижодий муассасаларда ҳам, хонадонларда ҳам, ҳамма-ҳамма ерда гапирилади. Чунки қўшиқ бу ҳаёт эҳтиёжи, ҳаёт талабидир. Кишига таом қанчалик зарурий эҳтиёж бўлса, қўшиқ ҳам шундай. Аммо қанақа қўшиқ? Яхши қўшиқ, албатта. Яхши қўшиқни ҳамма жон деб тинглайди ва ўзи ҳам айтгиси келади.

Кейинги йилларда қўшиқчилигимиз олами қайта яшаряпти. Унинг кўрки, бойлиги ортяпти. Унда замон нафаси ва ҳаёт ҳарорати билан етилган гўзал қўшиқ бўстони барқ уряпти. Бу бўстонда киши димоғига бадҳўр эротика ҳидини, қайғу, умидсизлик ва диний-мистика заҳрини олиб кирувчи ғаламис ўтлар юлиб ташланяпти. Қўшиқчилик оламининг табиатини соғломлаштириш ва унинг маҳсули сифатини яхшилаш масаласи айниқса ўтган йили бўлиб ўтган республика партия активи йиғилишида жиддий қўйилган эди. Ўзбекистон Маданият министрлиги ва ижодий союзлар бу масалаларни ўз вақтида муҳокама қилиб, амалий тадбирлар белгилади.

Демак, қўшиқчилигимизнинг ғамхўри, уни ёмон иллатлардан қўриқловчи ва баҳоловчи мезон халқ — жамоат экан, бу мезон ҳамиша қўшиқ яратувчи ижодкорларнинг дидида, дилида ва тилида туриши керак. Ижодкор ҳаётга қанчалик актив муносабатда бўлса, халқ дидини қанчалик яхши билса, унинг ижоди, маҳсулоти омма орасида шунчалик қадр топиши ва боқий умр кўриши ҳаммага маълум ҳақиқат.

Қўшиқчилигимизда «дид» билан боғлиқ бўлган ва одилона ҳал этилишини талаб қилинаётган муҳим бир масала бор. Бу масалага баъзан етарли эътибор бермаслигимиз натижасида баъзи музика асарларимиз, қўшиқларимиз халқ орасига бемалол яйраб кириб боролмаяпти. Чунки, улар яхши кутиб олинмаяпти, инсон дилига киролмай, ташқарида қолиб кетяпти. Айрим санъаткорлар «дид бир хил эмас, қолоқ дид ва илғор дид бор» дейишади. Бу гапда музика маданиятимиз тобора ўсиб, бойиб бораётганлиги, унинг жанрлари, формалари ривожида янги қирралар очилаётганлиги, буни эса ҳамма баробар пайқай ололмаслиги кўзда тутилса керак. Бу тўғри. Лекин халқ дидининг ҳам ўсаётганлигини унутмаслигимиз даркор. **Ҳамма гап шундаки, мана шу ўсиб бораётган музика маданиятимиз янгиликларини халқ дидига сингдиришнинг халқчил формасини топа оладиган ижодий маҳорат керак.** Мана шунақа маҳорат ҳамма ижодкорларда баробар ўса борса, ҳаётийликдан йироқ, сохта, шовқин-сурондан иборат асарлар ўз-ўзидан йўқола боради.

Қўшиқчилик ҳаёти шуни кўрсатадики, халқчил, яхши қўшиқ ҳаммага баробар манзур бўлади. Мана шунақа янги қўшиқни ўта маданиятли киши ҳам, ишчи ҳам, деҳқон ҳам ёқтиради «Ўрик гуллаганда» (М. Левиев музикаси, Ҳ. Олимжон шеъри) ёки «Уч дугона» (М. Мирзаев музикаси, Т. Тўла шеъри) каби қўшиқлар қайси дидга мўлжаллаб ёзилган дейсиз, булар ҳаммага маъқул-ку!

Қўшиқнинг ғоявий-тарбиявий вазифаси ва ижтимоий бурчини унутмаслигимиз керак. Баъзи қўшиқларимизда мана шу бурч унутилади. Буни биз, айниқса, классик ғазалчилигимизга тақлид қилиб ёзилган қўшиқларда кўрамиз. Бу ғазалларда на ҳаёт, на янги мавзу, на замон, на тарбиявий мақсад бор.

Мана, саҳнада айтилаётган бир қўшиқ:

Бедаво дардга йўлиқдим
севгилим раҳм этмасанг,
Ўлдирур бу дард мени ҳаргиз
тузалмайман, гўзал.
(Муродов шеъри).

Яна бошқа ғазалда:

Ишқ ўтида ёнди дил, ўртанди
қалб, йўқ ихтиёр,
Айтгил, эй, намунча менга
қилмасанг лутфингни тор,
Кечалар бедор кутарман,
келмадинг бир карра бор.
(И. Исоқ шеъри).

Мавзу ўша — ишқ-муҳаббат, унинг ифодаси эса яна ўша шаблон «ўлдим-куйдим» ва ялонғоч ният. Классик шеъриятимиздаги бу «ўлдим-куйдим»ни қоралай олмаймиз. Чунки бу ўша замоннинг овози, ўша ҳаётнинг ифодаси эди. Шу ўринда ўтмиш шоирлар ҳам ўз ижодларини ўз замонлари билан ҳамоҳанг қилганликларини эсга олиб ўтайлик. Биз-чи? Биз совет даврининг шоирлари ўша кайфиятни шундоққина ҳозирги замонга кўчиришимиз керакми? Унда ўз замонамиз қаёқда қолади?

Биз классик ғазалчиликдан фойдаланишни биринчи навбатда ўзбек совет шеъриятининг асосчиси Ҳамза Ҳакимзодадан ўрганмоғимиз керак. Ҳамзамиз эски шеърий формадан янги мазмунда фойдаланишнинг яхши намуналарини кўрсатиб қўйган эди. Унинг «Ўзбек хотин-қизларига» шеърини эслайлик. Ҳамза Фазлийнинг:

Гул узра, эй, зулфингни боғ аро
намоён қил,
Лола бирла сунбулни доғ этиб,
паришон қил, —

деган ғазали формасига замонавий, революцион мазмун олиб кирди:

Келди очилур чоғинг, ўзлигинг
намоён қил,
Парчалаб кишанларни ҳар томон
паришон қил.

Ҳамза Ҳакимзода ғазалларининг халқчиллик, бадиий соддалик хусусияти ҳам ғоят ибратли. Бу хусусият қўшиқ учун классик ғазаллардан танлашимизга яхши намуна бўла олади. Баъзи қўшиқларимизда танланган ғазаллар мазмунан қашшоқлигидан ташқари унинг ифодаси, иборалари ғализ ва мавҳумлиги билан ҳам тингловчига ҳеч нарса бермайди. Ҳатто хонанданинг ўзи ҳам бу ғазалнинг мазмуни, айрим сўзларининг маъносини яхши тушунмасдан ижро этади ва уни нотўғри талаффуз қилади. Баъзан эса, қўшиқда сўз эшитилмайди. Бу ҳам қўшиқчилигимизда учраб турадиган нохуш ҳодисадир.

Қўшиқчиликда куй, шеър ва хонанда ижроси уйғунлашсагина, қўшиқ ўз вазифасини ўташи, яъни тингловчига уч томонлама маънавий ва эстетик озиқ бериши мумкин. Мана, икки қўшиқ: ўтмишдаги севги алами ифодаланган «Ўртар» (халқ куйи, Машраб ғазали) ва ҳозирги замон шодлиги мадҳ этилган «Муборак» (Муртазоев музикаси, Чархий шеъри, Мироджон Аҳмедов ижро этган) қўшиқлар. Буларда ғазал ўз мазмунига монанд куйини топган, ижро ҳам шунга мос. Бир маросимда музика тинглаб ўтирганимизда бу қўшиқлар ёшу қарини, ҳатто бошқа миллат вакилларини ҳам мафтун қилганлигининг шоҳиди бўлдик. «Йўлларим» (М. Ашрафий музикаси, Т. Тўла шеъри) қўшиғи ҳам шундай маъқул бўлди. **Бу таассурот шуни кўрсатдики, қўшиқчилик санъатида ижод уйғунлиги билан бирга ҳаётийлик ва ҳақиқий миллийлик бўлса, у интернационаллик кашф этади.**

Қўшиқда шеър ва куй уйғунлигига ҳам эътибор бериш натижасида жўн бир шеър зўр ижодий маҳорат билан ёзилган музика орқали ном чиқариши, баъзи яхши шеърни эса ёмон музика майиб қилиб қўйиши ҳам мумкин. «Ватан» деган бир қўшиқни эшитдик. Бу қўшиқ шеърида Ватан мадҳи оптимистик кайфиятда, жўшқин мисраларда таърифланган. Лекин бу шеърга басталанган куй мунгли, худди Ватандан жудо бўлган кишининг аламли ноласини эслатади.

Қўшиқчилик санъатининг хамиртуриши асосан халқ оғзаки ижоди — халқ куйларидир. Баъзи қўшиқларимиз ҳаммага маъқул бўлишининг бир сири ва қўшиқнинг халқчиллигини таъминловчи омиллардан бири шуки: уларда ўзи тўқиб, ўзи куй басталаб, хиргойи қилаётган халқнинг овози эшитилиб туради.

Қўшиқ санъати ҳам совет адабиёти ва санъатининг барча хусусият ва талабларига амал қилади. Шунга кўра, уни партиявийлиги, социалистик реализм методига мансублиги, мазмунан социалистик, шаклан миллийлик жиҳати билан баҳолаймиз.

Ўзбек қўшиқчилигида мавзу рангдорлиги анча яққираб кўриняпти. Доҳиймиз В. И. Ленин ҳақида, партия, Ватан ва ҳаётимизнинг барча тармоқлари ҳақида яхши қўшиқлар, музика асарлари яратилди. Лекин замонамизнинг тезкорлиги ва ҳаётимизнинг рангдорлиги қўшиқчилигимизни шоширб қўйяпти. Ишчи, ҳунарманд, деҳқон, чўпон, олим, кашфиётчи, толиби илмлар ва ҳоказо ҳамма касбдаги замонамиз кишиларининг интилишлари, улар қилаётган ишлар, Ватанимиз гўзаллиги ва унда рўй бераётган ақл бовар қилмайдиган ўзгаришлар «Биз ҳақимизда қўшиқ ҳали жуда кам» деяётганга ўхшайди. Модомики, мана шу воқелигимиз ҳақида қўшиқ ёзилар экан, бу ишларнинг ижодкорлари, қаҳрамонлари қўшиғимизнинг ҳам қаҳрамони бўлиши керак-ку! Бу ҳаётий талаб қўшиқда ҳам конкрет қаҳрамон образининг яратилиши зарурлигини тақозо қилади. Айрим қўшиқларимизда кўпинча умумий тафсилотлар, ёки мавҳум ёр васлининг таърифи билан чегараланиб, меҳнат аҳлининг жонли образлари яратилишини унутиб қўйяпмиз.

Замонавий қўшиқларимиз жанр жиҳатидан ҳам бойияпти. Бастакорларимиз якка овозли асарлардан полифоник асарлар яратиш даражасигача ўсиб боряптилар. Музика маданиятимизда қўшиқ, хор, чолғу куйларидан ташқари опера, симфоник асарлар, сюита, кантата, оратория, романс каби турлар ҳам кўплаб яратиляпти. Лекин уларнинг санъат ва халқчиллик савияси ҳар хил. Бу жанрлардаги асарларнинг қайсилари киши қалбига кириб бораётганлиги музика шинавандаларига маълум.

Ўзбекистон радиоси эфирга тарқатаётган концертларида мана шу жанрлардаги музика асарларидан намуналар бериб бораётганлиги маъқул. Лекин улардан, юқорида айтганимиздек, талаблар асосида танлаб халққа тавсия этишни ҳам унутмаслик керак. Дарвоқе, қўшиқчилигимизнинг асосий лабораторияларидан бири бўлган радиода бугунги музика асарларимиз программаси намоён бўляпти. Унинг қўшиқ бисоти кундан-кун бойияпти. Қўшиқ ёзувчи шоирларимиз ва бастакорларимизнинг кўпаяётганлиги, уларнинг самарали ижод қилаётганликлари, айниқса, шу лабораторияда яққолроқ кўриняпти. «Алёр», «Тошкент наҳори», «Шоҳи сўзана», «Чароғон Ўзбекистоним», «Чўпон қўшиғи», «Гул барги шона-шона», «Мангу олов», «Шоҳи белбоғ» каби кўпгина янги ва яхши қўшиқлар радиодан парвоз қилди. Лекин радионинг эски бисотида айрим халқ достонларидан ва саҳнадан тушиб кетган асарлардан юлиб олинган, мазмунан асардан ажралган ҳолда ижро этиб бўлмайдиган баъзи қўшиқлар ҳам борки, улар бисотни саралашни талаб қилади.

Қўшиқчилик хазинамизнинг бойишида бадиий ҳаваскорлар фаолиятини фахр билан тилга олмоқ даркор. Бу борада телестудиянинг ташаббускорлигини табрикламоқ керак. Телестудия ҳаваскорлар ижодини намойиш қилишда бир неча хил концерт формаларидан фойдаланяпти. «Марҳабо, талантлар», «Чашма», «Ёш ижрочилар», «Зеҳн», «Ўзбекистон ёшлари телевизион фестивали»да иштирок этган ҳаваскорлар халқимиз орасида санъатнинг нақадар кенг ривожланаётганлигини кўрсатди. Ҳаваскорлар ижро этаётган кўпгина қўшиқлар янгилиги, замонавийлиги, тематик ва музикавий оригиналлиги билан ҳамманинг эътиборини жалб қилди. Шуни ҳам айтмоқ кераки, санъатдаги бу ҳаваскорлар жўшқин ижодлари билан санъат усталаримизни ҳам самарали ижодга, репертуарларини янгилашга, бойитишга чақирмоқдалар.

Айни вақтда, телевизорда ва саҳналарда берилаётган концертларда репертуар танлаш билан бирга ижрочиларнинг маънавий ва маданий савияларига ҳам эътибор беришни унутмаслик керак.

Биз қўшиқчилигимиздаги халқчилик ва замонавийлик ҳақида гапирдик. Шу муносабат билан қўшиқ ижодкорларининг шахсий ҳаётларида ҳам уларнинг ҳаётдан ажралмасликлари зарурлигини эслатмоқчимиз. Баъзи бир санъаткорлар борки, улар фақат шахсий ҳаётлари, манфаатларинигина ўйлаб, давлат ва халқ манфаатини унутиб қўяптилар, давлат ва халқ ишига турли қалбаки йўллар билан чап беряптилар. Улар ўз санъатларига, обрўларига мағрурланиб, санъаткор бурчини унутсалар, бора-бора халқ эътиборидан қолиб кетишларини ўйлашлари керак.

Биз бу мақолада қўшиқчилик санъатимиздаги муваффақиятлар учун қўшиқ ижодкорларига миннатдорчилик билдириш билан бирга юқорида айтилган айрим мулоҳазаларга уларнинг ва ижодий союзларнинг эътиборини яна бир карра жалб қилмоқчимиз.

Қўшиқларимиз ҳамиша ҳаёт билан, замон билан ҳамнафас, ғоявий мазмундор, бадиий жозибадор бўлиши керак. Давримиз қўшиқ яратувчи ижодкорлардан руҳий баркамол, маънавий жозибали, ҳаётимизга муносиб, қаноти бақувват қўшиқлар яратишни талаб қилади.

Ўткир РАШИД,
филология фанлари кандидати, доцент.

ИЛҒОРЛАР

АНДИЖОН, («Совет Ўзбекистони» мухбири). Машҳур бинокор Георгий Алексеевич Ивановни Андижонда ҳамма танийди, номини ҳурмат билан тилга олади. У узоқ йиллардан буён 162-қурилиш трестининг 3-қурилиш бошқармасида комплекс бригадага раҳбарлик қилади. Унинг бригадаси ҳозир 1975 йил ҳисобига ишлаяпти.

Георгий Иванов бригадаси яқинда ажойиб ташаббус билан чиқди. Коллектив Марказий Фарғонада янги ташкил этилган Комсомолобод районига кўчиб борди. Ташаббускорлар Комсомолобод райони маркази қурилишини тезлаштиришга, «В. И. Ленин 100 йиллиги» совхози қурилишида қатнашишга аҳд қилдилар. Георгий Алексеевич беш дўсти билан чўлда янги бинолар қуришга киришди.

Андижон область партия комитети Георгий Иванов ва унинг ҳамкасблари бошлаган ташаббусни кенг ёйиш тўғрисида қарор қабул қилди.

А. ҚУРОНБОЕВ.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИДА

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми нарх-наво органларида узоқ йил, самарали ишлаганлиги учун ва туғилган кунига эллик йил тўлиши муносабати билан Ўзбекистон ССР Министрлар Совети нарх давлат комитети раисининг ўринбосари Владимир Митрофанович **Кулешов**ни Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотлади.

ФАРОВОНЛИК ЙЎЛИДА

ЎЗБЕКИСТОН ССР КООПЕРАТОРЛАРИ СЪЕЗДИ ОЛДИДАН

Матлубот кооперациясининг бутун фаолияти қишлоқ аҳолисининг фаровонлигини муттасил ошириш, пахтакорлар, чорвадорлар, барча қишлоқ меҳнатчиларининг кенг истеъмол молларига бўлган талабларини тўлароқ қондиришдек асосий вазифага бўйсундирилган.

Коммунистик партиянинг доимий ғамхўрлиги туфайли матлубот кооперацияси йирик жамоат ва хўжалик ташкилотига айланди ва республика экономикасида муҳим роль ўйнамоқда. Ўзбекистон матлубот кооперацияси ўз сафларида 2,2 миллион кишини бирлаштирган бўлиб, республика аҳолисининг ярмидан кўпроғига хизмат кўрсатмоқда. У қишлоқ жойларида асосий савдо ташкилотидир.

Республика матлубот кооперацияси вакилларининг XIII съездидан буён ўтган тўрт йил ичида кооператорлар партия XXIV съезди қарорларини бажара бориб, товар оборотини, умумий овқатланишни, тайёрлаш ва ишлаб чиқариш фаолиятини ривожлантириш юзасидан жуда кўп иш қилдилар. Шу вақт ичида чакана товар обороти 716 миллион сўм кўпайди. Савдо тармоқлари кенгайди. Тўрт йил ичида савдо тармоқларининг моддий-техника базасини ривожлантиришга 173 миллион сўм маблағ сарфланди. 234 магазин, 471 ресторан, ошхона ва кафе қурилди. Савдо хизмати кўрсатишга мослаштирилмаган эски бинолар ўрнига район марказларида, қишлоқларда йирик замонавий савдо корхоналари қурилдики, бу бинолар қишлоқлар кўрки бўлиб қолмоқда.

Беш йилликнинг ҳал қилувчи йили — 1973 йилда матлубот кооперацияси қишлоқ меҳнатчиларига 2 миллиард 728 миллион сўмлик маҳсулот сотди. Бу эса 1972 йилдагидан 176 миллион сўм кўпдир.

Коммунистик партия меҳнаткашларнинг фаровонлигини ошириш тўғрисида муттасил ғамхўрлик қилиб келмоқда. Бунда умумий овқатланишни янада ривожлантириш жуда катта аҳамиятга эгадир. Ҳозирги вақтда қишлоқларда матлубот кооперациясининг деярли 200 минг ўринли ошхона, ресторан ва кафелари бор. Тўққизинчи беш йилликнинг уч йили давомида 25 минг ўринли умумий овқатланиш корхоналари қурилди. Шу билан бирга хизмат кўрсатиш маданияти муттасил яхшилаб борилмоқда. Эндиликда қишлоқ жойларда парҳез ошхоналар, кулинария магазинлари, ёшлар кафелари очилмоқда.

Уч йил ичида умумий овқатланиш обороти 26 процент кўпайди. Шу вақт ичида бу корхоналарнинг ўзлари ишлаб чиқараётган маҳсулот ҳажми 41 процент ўсди. Бу эса КПСС XXIV съезди Директиваларида белгиланганидан анча ортиқдир. «Узсельхозтехника» Шаҳрисабз район бирлашмаси ҳузуридаги ошхона коллективи меҳнаткашларга хизмат кўрсатишда намуна бўлмоқда. Бу ерда овқатлар сифатли тайёрланади. Ошхона доимо тоза, ишчилар пазандалар хизматидан мамнун бўлмоқдалар. Сурхондарё областидаги Шеробод ва Денов пахта заводлари, Сирдарё область Бахт посёлкасидаги пахта заводи ҳузуридаги ошхоналарда ҳам иш яхши ташкил этилган.

Афсуски, шундай ошхоналар ҳам кўпки, уларда тайёрланган овқатлар тотли эмас, нархи қиммат, хизмат кўрсатиш маданияти ҳам талабга жавоб бермайди. Бундай фактлар, айниқса, Бухоро, Қашқадарё, Сирдарё областлари ва Қорақалпоғистон АССРдаги бир қатор районларда тез-тез кўзга ташланмоқда. Вазифа ана шу камчиликларни дарҳол бартараф этиб, умумий овқатланиш аҳоли учун чинакам намунали хизмат қилишига эришмоқ керак.

Қишлоқ аҳолисининг эҳтиёжларини яхшироқ ва тўлароқ қондириш учун кооператив ташкилотлари ўз корхоналарида маҳсулот ишлаб чиқаришни йил сайин кенгайтирмоқдалар, консерва, пиво ва алькоголсиз ичимликлар заводлари, кондитер цехлари, нововойхоналар қурмоқдалар. Сўнгги тўрт йил ичида кооператив ташкилотлари кенг истеъмол товарлари ишлаб чиқарадиган 10 та янги корхона қуриб ишга туширдилар.

Саноат йўли билан нон ёпишни кенг йўлга қўйиб, қишлоқ меҳнаткашларининг уйда нон ёпишга кетадиган вақтларини тежаш кооператорлар олдида турган муҳим иқтисодий ва социал вазифадир. Бунинг учун хилма-хил оби нон тайёрлашни кўпайтириш талаб қилинади. Ҳозирги вақтда миллий нон миқдорини умумий маҳсулотнинг 70-80 процентига етказиш вазифаси қўйилмоқда.

Матлубот кооперацияси республикадаги йирик тайёрлаш ташкилотидир. Ўтган йили кооперация колхозлар ва колхозчилардан маҳсулотлар учун уларга 300 миллион сўмдан кўпроқ маблағ тўлади. Сабзавот, картошка, ҳўл мева ва узум, қовун-тарвуз, тухум, жун ва бошқа маҳсулотлар харид қилиш планлари ҳамда қабул қилинган мажбуриятлар ортиғи билан адо этилди. 1973 йилда Москва, Ленинград ҳамда мамлакатимизнинг бошқа саноат марказлари ва узоқ шимол районларига 500 минг тоннадан зиёд ана шундай маҳсулотлар юборилди.

Қишлоқ савдосининг моддий-техника базаси йилдан-йилга мустаҳкамланиб бормоқда. Ҳозирги вақтда район марказларида ва қишлоқларида 20 минг магазин ва 8 мингга яқин умумий овқатланиш корхоналари ишлаб турибди.

Республикамизда ўнлаб кооперативлар борки, улардаги савдо тармоқларининг 70-80 проценти ихтисослаштирилган ва хизмат кўрсатишнинг прогрессив формалари қўлланилмоқда. Қишлоқда кооператив савдо тармоқлари тобора шаҳардаги каби тус олмоқда. Район марказларида ва қишлоқларда эндиликда савдо марказлари, универмаглар, ресторанлар қурилаётирки, улар шаҳардаги корхоналардан асло қолишмайди. Ана шундай савдо марказлари ва универмаглар яқинда Калинин, Риштон, Шофрикон, Янгиқўрғон ва бошқа районларда барпо этилди. Эндиликда кооператорлар яқин беш йил ичида барча район марказларида, йирик қишлоқларда, колхоз ва совхозларнинг марказий қўрғонларида китоб, мебель, спорт товарлари, сабзавот ва мева, сут маҳсулотлари ва бошқа товарлар билан савдо қилувчи ихтисослаштирилган магазинлар бўлишини таъминлаш вазифасини ҳал этиш устида ишламоқдалар.

Қишлоқда савдо тармоқлари ана шундай тез суръатлар билан ўсиб бораётганлигига қарамай товар оборотининг ўсиш суръатларидан орқада қолмоқда. Бу эса аҳолига хизмат қилишга салбий таъсир қилиши турган гап. Шу сабабли янги магазинлар, ошхоналар ва бошқа корхоналар қуришга бундан кейин ҳам доим эътибор берилади.

Мазкур беш йилликда қишлоқ савдосининг моддий-техника базасини ривожлантиришга 200 миллион сўм маблағ сарфланади. 2 минг янги магазин, 820 ресторан, ошхона ва кафе ишга туширилади. Картошка, сабзавот ва мева сақланадиган омборлар қурилиши кенг тус олади. Андижон ва Тошкент областларида ҳозирнинг ўзидаёқ учта комплекс мева ва сабзавот базаси қурилди.

Ҳозирги вақтда кооператив ташкилотларда 130 минг киши меҳнат қилмоқда. Республикамизнинг турли шаҳарларида 6 та кооператив техникуми ва 8 та ҳунар-техника билим юрти кооперация ташкилотлари учун кадрлар тайёрлаб бермоқда. Бундан ташқари оммавий касбдаги кадрларни тайёрлаш учун ҳамма районларда мактаб-корхоналар ишлаб турибди. Сўнгги тўрт йил ичида «Ўзбекбирлашув» кооператив техникумлари 12 минг мутахассис тайёрлаб берди. Шу вақт ичида мактаб корхоналарида 27 минг сотувчи, ошпаз, нововой ва бошқа касбдаги кадрлар тайёрланди.

КПСС Марказий Комитетининг партияга, совет халқига Мурожаатига жавобан республикамиз кооператорлари тўққизинчи беш йиллик топшириқларини муддатидан илгари бажариш учун социалистик мусобақани тобора авж олдирмоқдалар. Андижон, Тўрақўрғон, Конимех район матлубот жамиятлари коллективлари, Пискент район матлубот жамиятининг тайёрлаш конторали, Шўрчи ва Қува район матлубот союзлари ва бошқа жуда кўп кооперация ташкилотлари ва корхоналари коллективлари мусобақада олдинги сафда бориб, янгидан-янги ютуқларни қўлга киритмоқдалар. Улар тўрт ой ичида план-топшириқларини анча ошириб бажариш билан бирга қишлоқ аҳолисига намунали савдо хизмати кўрсатмоқдалар.

Ўзбекистон матлубот кооперацияси вакилларининг эртага очиладиган съезди олдидан барча районларда пайчиларнинг ҳисобот-сайлов йиғилишлари, областларда эса матлубот кооперацияси вакилларининг съездлари бўлиб ўтди.

Пайчилар кооператив ташкилотлари ва уларнинг раҳбарларининг ҳисобот давридаги фаолиятини ҳар тарафлама таҳлил қилиб, мавжуд хато ва камчиликларни қаттиқ танқид қилдилар, иш сифатини яхшилаш, қишлоқ аҳолисига савдо хизмати савиясини оширишнинг конкрет тадбирларини белгиладилар.

Шу кунларда Ўзбекистон кооператорларининг кўп минг кишилик отряди беш йилликнинг тўртинчи, белгиловчи йили планлари ва социалистик мажбуриятларини муваффақиятли бажариш учун бутун куч-ғайратларини сарфламоқдалар, Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 50 йиллигини муносиб кутиб олиш учун ҳаракат қилмоқдалар.

М. ҲАСАНОВ,
Ўзбекистон матлубот жамиятлари республика союзи правлениесининг раиси.

ЧЕТ ЭЛ ЯНГИЛИКЛАРИ

ИШОНЧ ЁРЛИҚЛАРИ ТОПШИРИЛДИ

ДАКАР, 12 май. (ТАСС). СССРнинг Гвинея-Бисаудаги биринчи элчиси Л. Н. Мусатов 10 майда Гвинея-Бисаунинг озод қилинган районларида Гвинея-Бисау республикаси давлат кенгашининг раиси Луис Кабралга ишонч ёрлиқларини топширди. Маълумки, ўтган йил ноябрь ойининг охирида Гвинея-Бисау республикасининг партия-давлат делегацияси Москвада бўлган пайтда ҳар икки мамлакат ўртасида дипломатия ваколатхоналарини айирбошлаш тўғрисида қарор қабул қилинган эди.

Гвинея республикаси, Югославия, Жазоир ва Руминия элчилари ҳам ишонч ёрлиқларини топширдилар.

ЧИЛИ ВАТАНПАРВАРЛАРИ БИЛАН БИРДАМЛИК

◆ НЬЮ-ЙОРК. Америка жамоатчилиги Чилидаги ҳарбий хунтанинг жиноятларини кескин қораламоқда. Филадельфиядаги Пенсильвания университетида Чили ватанпарварларининг кураши билан оммавий бирдамлик митинги ўтказилди. Швециянинг Чилидаги собиқ элчиси Х. Эдельстам митингда сўзлаб, хунтанинг ёвузликлари тўғрисида гапирди. Шундан кейин Сантьяго кўчаларида фашистлар фитнасидан кейин суратга олинган кинохроника кўрсатилди. Митинг қатнашчилари чили халқининг демократик ҳуқуқлари тиклансин, деб қатъий талаб қилдилар.

Нью-Йоркда «Чили дўстлари» номли жамоат ташкилоти уюштирган кеча Чили халқининг фашист режимига қарши кураши билан бирдамлик намойишига айланди. Мэдисон-Сквер Гарден залларидан бирига тўпланган тўрт мингдан ортиқ америкалик Чили тўғрисидаги кинохроникани томоша қилдилар. Бу кинохроникада Халқ бирлиги ҳукуматининг ҳокимият тепасига келган пайтдан буён бажарган ишлари тасвирланган. Шундан кейин Американинг машҳур музикачилари ва ашулачилари чили халқ қўшиқларини, шунингдек озодлик ва адолат учун кураш қўшиқларини ижро этдилар. Залдагилар «Биз Чили тарафдоримиз, хунтага қаршимиз!» деб хитоб қилдилар.

Концертдан тушган пул сиёсий қочоқларга ёрдам учун топширилди. Сальвадор Альенденинг яқиндагина Мексикадан АҚШга келган қизи Исабель концертда ҳозир бўлди.

◆ МЕХИКО. Висенто Ломбардо Толедано номли университетда ўтказилган антифашист митинг қатнашчилари хунтанинг қамоқ лагерларида азоб чекиб ётган Чили ватанпарварлари дарҳол озод қилинсин, деб талаб этдилар. Бу митингда мамлакатдаги кўпгина жамоат ташкилотларининг вакиллари қатнашди.

◆ ГААГА. Голландияликлардан 10 минг киши ҳарбий хунта томонида инсон ҳуқуқларининг поймол этилишига қарши, Чилидаги барча сиёсий маҳбусларни озод қилиш тўғрисидаги аризага имзо чекди. Голландиядаги бир қанча жамоат ва ёшлар ташкилоти уюштирган оммавий намойиш қатнашчилари бу аризани Чили элчихонасига юбордилар.

Голландия юристларидан 200 дан ортиқ киши С. Альенде ҳукумати тарафдорлари устидан суд-сўроқлар тўхтатилсин, деб талаб қилди.

◆ ЖЕНЕВА. Бу ерда жаҳон соғлиқни сақлаш ташкилотининг XXVII ассамблеяси давом этмоқда. Ассамблеянинг ялпи мажлисида СССР, Чехословакия, Болгария, Германия Демократик Республикаси, Монголия ва бошқа мамлакатларнинг вакиллари қуйидагиларни таъкидладилар: Чили хунтаси қилаётган жиноятлар жаҳондаги соғлиқни сақлаш ташкилотларини жиддий ташвишга солмай қололмайди.

Ассамблеяда сўзга чиққан кишилар Чилида фашист режими авж олдириб юборган қонли террорни қаҳр-ғазаб билан қораладилар.

(ТАСС).

САМАРАДОРЛИК — БОШ МАСАЛА

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев Олмаотадаги тантанали йиғилишда сўзлаган нутқида қишлоқ хўжалигида самарадорликни ошириш масаласига алоҳида эътибор берди. Ер қандай маҳсулотларни беришга қодир бўлса, кам меҳнат ва маблағ сарфлаб, ўша маҳсулотларни олиш пахтакор деҳқонларимизнинг бурчи эканини, улар бу борада бой тажриба орттирганини таъкидлади.

Ўртоқ Л. И. Брежневнинг сермазмун ва ёрқин нутқи «Гулбоғ» совхози меҳнат аҳлини янги зафарларга чорламоқда. Қишлоқ хўжалик экинлари майдонини кенгайтириш, интенсивлаштиришни кенг жорий этиш йўли билан ҳосилдорликни ошириш, кимё мўъжизаси ва комплекс механизациядан оқилона фойдаланиб, пахта, шоли ва бошқа хил маҳсулотлар етиштиришни кўпайтириш уларнинг диққат марказида бўлмоқда.

Халқимизда босиб ўтилган йўлга назар ташлаш келажак режаларини тез ва осонроқ ҳал этишга имконият яратади, деган гап бор. Шу жиҳатдан олганда «Гулбоғ» совхози коллективининг ўтган йили қўлга киритган муваффақиятлари, орттирган тажрибаларига назар солиш фойдадан холи эмас.

Совхоз 4.435 гектар майдонда пахтадан юқори ҳосил етиштириб, гектаридан пландаги 25 центнер ўрнига 32 центнердан хирмон кўтарди. Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Оғринбой Ҳасанов, Ленин ордени кавалери Рустамали Арслонов бошлиқ бригадаларда ҳосилдорлик 50 центнерга етказилди. Лекин ҳамма бригадаларда ҳам шундай кўрсаткичга эришилди, деб бўлмайди. Карим Эргашев, Абдуллажон Эсонов, Турғунбой Ғарбишевлар бошлиқ бригадалар 40 центнердан ҳосил олди.

Совхозда ялпи пахтани кўпайтиришнинг муҳим резервларидан бири кам ҳосилли бригадаларни юқори ҳосилли бригадалар даражасига кўтаришдир. Шу резервнинг ўзигина хўжаликка қўшимча 1500 тонна «оқ олтин» тайёрлаш имконини беради. 1974 йилда эллик центнерчи бригадаларни ўтган йилдагидан уч-тўрт баравар кўпайтириш кун тартибида турган масаладир.

Ўтган йилнинг ибратли сабоғи теримни комплекс механизациялаш фақат ялпи тоннани кўпайтирибгина қолмасдан, сортни яхшилаш, таннархни арзонлаштириш, рентабелликни оширишда ҳам катта роль ўйнашини кўрсатди. Тайёрланган пахтанинг ўртача 80 проценти «зангори кема»ларда териб олинди, ҳар бир машинанинг мавсумдаги иш унуми 30-40 тоннага ошди. Маматқул Жўраев, Холдор Хўжаев, Салимбой Ҳамроқулов, Турсунбой Эргашев каби механик ҳайдовчилар 350-400 тоннадан пахта терди, Серих Филиев, Александр Ким каби механизаторларнинг ҳар бири мавсумда 45-50 теримчининг ишини бажарди. Бундай мисолларни кўплаб келтириш мумкин.

Совхозда дала ишларини комплекс механизациялаш юқори суръат билан амалга оширилапти. Маъмурият ва партия ташкилоти бу йил ҳамма маркадаги терим машиналарини икки сменада ишлатиш тадбирларини белгилади. Лекин механизатор кадрлар етишмаслиги маълум бўлди. Шундан кейин шошилинч чоралар кўрилди. Бир группа йигит-қизлар «Узсельхозтехника» район бирлашмаси қошида очилган механизация мактабида, яна бир группаси эса хўжаликларнинг ўзида очилган курсларда ўқитилди. Энг муҳими — пахтачилик бригадаларининг бошлиқлари, бўлим бошқарувчилари ҳам терим машиналарини бошқаришни ўрганиб олдилар.

Партиянинг ҳозирги босқичдаги аграр сиёсати ҳамма машина, трактор, механизм ва агрегатларнинг қувватидан тўла фойдаланиш, шу йўл билан маҳсулот етиштиришни кўпайтиришни тақозо этмоқда. Хўжаликда терим машиналарининг иш унуми чакки эмас, илғор механизаторлар айрим кунлари бункерлардан 20 тоннагача етказиб «оқ олтин» тўкади. Бироқ баъзи механизаторларнинг кўрсаткичи талабни қондирмайди, кутилгандан анча паст бўлади. Бундай аҳвол хўжалик раҳбарларини жиддий ташвишга солди. Шундан кейин механизаторларнинг малакасини ошириш курслари ташкил қилинди.

Белгиловчи йил режалари ҳақида гапирганда ялпи ҳосилнинг камида 90 процентини «зангори кема»ларда териб олиш кўзда тутилаётганини айтиб ўтиш лозим. Иш шунга яраша ташкил этилмоқда. Бу йил катта майдонларга кенг қаторлаб чигит экилди. Йирик карталар машина теримига ажратилади. Қайси механизатор қайси пайкалга чигит экса ўша пайкалда ғўза парваришини ўтказади, ҳосилини ҳам териб беради. Шундай қилинганда механизаторларнинг ишга бўлган масъулияти ортади, улар ғўза тупларини мавсум охиригача тўла сақлаб қолиб, серҳосил бўлиб ўсишини таъминлайди.

Кадрларни иқтисодий билимлар билан қуроллантиришга катта эътибор берилмоқда. Пахта, шоли, маккажўхори дони, сабзавот маҳсулотлари етиштиришга қанча меҳнат сарфланяпти-ю, қанча соф фойда олинади. Буларнинг ҳаммаси ҳисоб-китоб қилиб борилапти. Сувчидан тортиб механизаторгача, маъмурий, раҳбарларгача — ҳамма ҳисобдон бўлиб қолди.

Совхозда шоликорлик ҳам ривожланмоқда. Давлатга бултур пландаги 500 тонна ўрнига 900 тонна шоли топширилган эди. Белгиловчи йилда бу рақамни икки баравар кўпайтириш кўзда тутилмоқда. Хўжалик шоликорлари Наманган областида биринчи бўлиб шоли экишни бошлаб юбордилар. Шоликорларга 70 центнерчилик ҳаракатининг ташаббускори Василий Цой моҳирлик билан бошчилик қилмоқда.

Шу кунларда совхоз далаларида бўлган кичи пахтакорлар, шоликорларнинг меҳнатига таҳсинлар айтади. Механизаторлар чигит экишни кун сайин авж олдирмоқдалар. Кузда ўғитланиб шудгорланган, баҳорда бороналаниб майин холга келтирилган катта майдонларга барака уруғи қадалди.

Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг шонли 50 йиллик юбилейини муносиб совғалар билан кутиб олишга аҳд қилган совхоз пахтакорлари ҳосилдорликни гектар бошига 35 центнерга етказиш иштиёқида меҳнат қилмоқдалар. Уларга бунёдкорлик ишларида катта муваффақиятлар тилаймиз.

Акмал ПЎЛАТ.
Задарё райони.

АНДИЖОН ОБЛАСТИ ҲАФТАЛИГИ

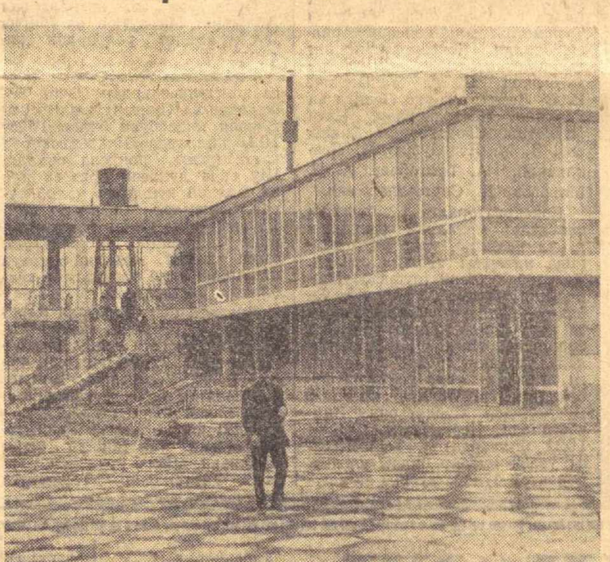

Андижон областида умумий овқатланиш корхоналари қурилишига жуда катта эътибор берилмоқда. Район марказларида янги ресторанлар, ошхоналар, кафелар қад кўтармоқда. Суратда: Москва райони марказида қурилган ресторан биноси. А. Воропаев фотоси.

АНДИЖОНИМ

Андижон қуёшли Ўзбекистоннинг
Паҳлавон ва дархон фарзанди
эрур.
СССР аталган зўр гулистоннинг
Эрка набираси — дилбанди эрур.

Таърифин демоққа ёниқ дилим бор,
Илҳоми бир дунё, фахри бир
жаҳон,
Ҳазрат Навоийга ёққан тилим бор,
Юрт мадҳин куйлашга бергулик
имкон.

«Улуғ ипак йўли» давридан
тортиб,
Андижоним номи доим зикрда,
Кўҳна Кешдан ёши кам эмас,
ортиқ! —
Бир муаррих бобом шундай
фикрда.

Тарихин бирма-бир эслаб
ўтирмам,
Жўнгина: «Андижон!» — дейиш
кифоя.
Бунда жам: ўтмишим, бугуним,
эртам,
Меҳридан танда жон, дейиш
кифоя.

Қўшиқдан яралган дилбар бир
диёр,
Ҳар қарич тупроғи кўзга тўтиё.
Ленин назаридан топмиш эътибор,
Шу сабаб қучоғи қутлуғ, пурзиё.

Қуёш ҳам бу ердан ўтар онида,
Кўзгуга дуч келган келинчак
мисол —
Тўхтаб Андижоннинг пешайвонида
Пардоз қутисини титкилар хушҳол.

Тунда ой сочини тароқлар майин,
Тиниқ осмонида юлдузлар рақси.
Сеҳрлаб олади боққанинг сайин,
На фақат юлдузлар, шўх кўзлар
рақси.

Қўш-қўш каналларда ўша қалб
тафти,
Ҳаёт элтиб оқар мисоли кавсар,
Яхлит пайкалларда ўша қалб тафти,
Бўлуғлик, тўлуғлик, улуғлик —
аксар.

Бўлуғ хирмон бунда, тўлуғ шон
бунда,
Бунда Тешабойлар, Жўра
полвонлар.
Ҳафиз, Маннон каби мард деҳқон
бунда,
Бунда Қумрихондек кўкси
осмонлар.

Бунда бургутпарвоз чорвадорлар
ҳам,
Бунда ишчиларнинг не-не саркори.
Барчаси давримдек етук,
муҳтарам,
Шуларда юртимнинг шаън,
ифтиҳори.

Гўзал ва меҳнаткаш, танти ва
жўмард,
Истиқбол кўкида чақноқ Андижон.
Қанча довруқлидир, шунчалик
бегард,
Ғолиблар сафида ҳар чоқ Андижон.

Холдоржон ҚУРОНБОЕВ.

БОЛГАРИЯ ЯНГИЛИКЛАРИ

ЮБИЛЕЙГА ТУҲФА

Болгария Коммунистик партияси нашриёти БКП Программасининг икки махсус нашрини Болгарияда социалистик революция ғалабасининг 30 йиллигига бағишлайди. Георгий Димитровнинг секретари Неделчо Гановскийнинг болгар халқи доҳийси ҳақидаги хотиралари босилиб чиқади. «БКП — Болгарияда ривожланган социалистик жамият қурилишининг раҳбари ва ташкилотчиси» — машҳур болгариялик философлар, иқтисодчилар, тарихчи ва социологлар томонидан нашрга тайёрланган тўплам шундай номланади.

Шунингдек, «Болгария коммунистик партиясининг иқтисодий сиёсати», «Болгарияда антифашистик кураш тарихи» икки томлик асарлар ҳам ўқувчилар қўлига тегади.

«Социалистик интернационализм амалда» китоби «Халқаро алоқалар» Москва нашриёти билан ҳамкорликда чиқарилади. У БКП ва КПСС, БХР ва СССР ўртасидаги дўстлик, ҳамкорлик ва ўзаро ёрдам ҳақида ҳикоя қилади.

«Болгариянинг 1944—1974 йиллардаги социалистик ташқи сиёсати», «Коммунистлар» (Болгариянинг ўн ёзувчиси БХРнинг ўн Социалистик Меҳнат Қаҳрамонлари ҳақида ҳикоя қиладилар), шеърлар мажмуаси ва бошқа китоблар нашр этиш мўлжалланмоқда.

БОЛГАРИЯЛИКЛАР ЛОЙИҲАСИ АСОСИДА

«Софпроект» институти мутахассислари Вьетнам Демократик Республикасига янги Тхайбинь шаҳрининг лойиҳасини ишлаб чиқиш учун таклиф қилиндилар. Бу шаҳар босқинчилар томонидан вайрон этилган эди. Меъморлар, инженерлар ва иқтисодчиларнинг группасидан иборат катта коллектив 1300 мингга яқин киши яшайдиган шаҳарга қарашли район, унинг экономикасини ўрганиб чиқдилар.

200 минг аҳолига мўлжалланган шаҳар лойиҳаси Вьетнам миллий меъморчилик услуби анъаналарини мужассамлаштирган. Юксак ҳарорат ва ҳавонинг ниҳоятда намлиги уйларни алоҳида планлаштиришни тақозо этди. Масалан, хоналар яхшилаб шамоллатилади, катта деразалар, пешайвонлар бўлиши мўлжалланмоқда. Уруш вақтида болгариялик врачлар ишлаган шифохона Ханой медицина институти филиали — илмий комплексга айлантирилади.

Тхайбинь Ханой-Хайфон темир йўл магистрали билан боғланади.

Болгарияликлар лойиҳаси Вьетнам мутахассисларининг юксак баҳосига сазовор бўлди.

(«СОФИЯ-ПРЕСС» — АПН).

ТЕЛЕТАЙП ЛЕНТАСИДАН

◆ БУДАПЕШТ. Бу ерда рус тили ва адабиёти ўқитувчилари халқаро уюшмаси ижроия кенгашининг сессияси тамом бўлди.

Сессияда уюшманинг яқин уч йилга мўлжалланган фаолият программаси ишлаб чиқилди. 1976 йилда Варшавада халқаро конгресс чақириш тўғрисида қарор қабул қилинди. Бу конгрессда рус грамматикасини ўрганиш учун янги методик қўлланмалар тайёрлаш масаласи қараб чиқилади.

◆ МАДРИД. Испаниянинг авиация соҳасида ишловчи мутахассислари совет «ЯК-40» самолётининг техникавий ва учиш сифатларига юксак баҳо бермоқдалар. Бу самолёт ҳозир учириб намойиш қилинмоқда. Бу ерда ўтказилган матбуот конференциясида ҳам шу тўғрида гапирилди. Матбуот конференциясида авиакомпанияларнинг вакиллари ва аэродром хизмати ходимлари ҳозир бўлдилар.

◆ ВАШИНГТОН. Молия муассасаларининг Вашингтоннинг ҳамма қисмида жойлашган жуда кўп идораларига деярли ҳар куни бандитлар ҳужум қилаётганлиги тўғрисида хабар берилади. Масалан, бир кун ичида икки банк — «Нэшнл сейингс энд траст» ва «Америкэн секьюритиз энд траст» банклари талон-тарож қилинган.

Вашингтонда шу йил ичида 43 банк таланди, ўтган йил мобайнида АҚШ пойтахтида 46 банк таланган эди.

◆ ТОКИО. Японияда апрель ойида 975 компания, яъни ўтган йилнинг шу ойидагига нисбатан учдан икки баравар кўп компания синди. Хонавайрон бўлган фирмалар асосан ўрта ва майда корхоналардан иборат. Япония экономикасини қамраб олган инфляция шароитида бу корхоналар йирик монополиялар билан рақобат қилишга бардош беролмади.

◆ ДАККА. Бангладеш Халқ Республикасининг жанубий районларида жуда кучли бўрон бўлди. «Пипл» газетасининг хабар беришича, Куштия округининг бир ўзидагина 45 мингдан ортиқ киши бошпанасиз қолган, моддий жиҳатдан катта зарар кўрилган. Республика ҳукумати зарар кўрган районларга ёрдам бермоқда.

◆ БРАЗЗАВИЛЬ. Заир республикаси дўстлик ва ёрдам тўғрисида Бельгия билан тузган шартномани бекор қилди. Шу тариқа Бельгия Заир билан муносабатларида ана шу шартнома доирасида фойдаланиб келаётган имтиёзларидан маҳрум бўлиб қолди.

◆ БУЭНОС-АЙРЕС. Кейинги уч йил мобайнида Боливиянинг бошқа мамлакатлардан қарзи икки баравардан зиёд ортди. Ҳозирги вақтда бу қарз 800 миллион долларга етди. Боливия молия министри Хайме Кирога шу тўғрида хабар берди.

(ТАСС).

«Совет Ўзбекистони»га жавоб берадилар

Ромитан район ижроия комитети. Колхозчилар редакцияга ёзган хатга асосан «Октябрь» колхозининг правлениеси бригадаларда йўл қурилишини кучайтириш чораларини кўрмоқда. Бу йил 10 километр узунликда йўл қурилади. Ҳозир олтинчи ва еттинчи бригадалар территориясидаги йўлларга шағал тўкилмоқда. Ана шу йўлларни асфальтлаш 1 июнгача тугалланади.

Пастдарғом район ижроия комитети. Районда аҳолига савдо ва умумий овқатланиш хизмати кўрсатишнинг аҳволи талабга жавоб бермаслиги ҳақида меҳнаткашлар редакцияга ёзган хат муносабати билан бу масала район Советининг сессиясида муҳокама қилинди. Қабул қилинган қарорда илгари судланган кишилар савдо ташкилотларида ишлашига йўл қўймаслик, савдо ходимларини ўқитиш ва тарбиялаш ишини яхшилаш, савдо қоидасига қаттиқ риоя қилинишини таъминлаш, товаробороти планларини тўла бажариш, спиртли ичимликлар билан савдо қилишни тартибга солиш ва хатда кўрсатилган бошқа камчиликларни тугатиш тадбирлари белгиланди.

БЕШ ЙИЛЛИКНИНГ АСОСИЙ ҚУРИЛИШЛАРИДА

ЦЕМЕНТ ЗАВОДИ ЎСМОҚДА

Навоий цемент заводида 100 метрли мўри муддатидан 15 кун илгари қуриб битказилди. Навоий қурилиш бошқармасининг тўққизинчи қурилиш-монтаж бошқармаси коллективи бу мўрини сирпанма опалубкадан фойдаланиб яхлит темир бетондан қурди. Қуйи қатлам қотиб борган сайин опалубка ҳам юқорига кўтариб борилди.

Республика цемент саноатининг пешқадам корхонаси тезкор суръатлар билан қурилмоқда. Цемент сақланадиган минора қад кўтарди. Минора уч блокдан иборат бўлиб, ҳар бир блокда тўрттадан «силос» бор ва бунинг ҳар бирига 7200 тоннадан тайёр маҳсулот сиғади. Биринчи блок қарийб уч ойда қуриб битказилди, учинчи блок эса атиги 12 кунда битди.

Зарбдор қурилишнинг бошқа объектларида ҳам иш қизғин кетяпти.

Навоий цемент заводи КПСС XXIV съездининг Директиваларига мувофиқ қурилмоқда. У 1974-1975 йилларда ишга туширилади. Корхонанинг лойиҳадаги қуввати тўла ўзлаштирилгач у ҳар йили 3,5 миллион тонна — бугунги кунда Оҳангарон, Ангрен, Бекобод ва Қувасой заводлари бераётган жами маҳсулотдан кўпроқ цемент бера олади.

Корхона лойиҳаси Харьковдаги «Южгипроцемент» институтида тузилган. Заводда ўрнатиладиган асосий машина ускуналар, печлар ва тегирмонлар экспериментал ускуналардир. Мамлакатимизда шу қадар серунум механизмлар биринчи бор ясаляпти. Заводда энг прогрессив технология: қуруқ усулда ишлаб чиқариш технологияси қўлланилган. Бу технология ҳозир корхоналарда ишлаб турган технологияга нисбатан ёқилғини икки баравар кам сарфлашга имкон беради.

Шу янги янгиликларнинг ҳаммаси меҳнат унумдорлигини ғоятда кўтаришга имкон беради. Асосий ишлаб чиқаришдаги бир ишчи бир йилда 1400 тонна цемент берадиган бўлади. Ҳолбуки, Японияда худди шундай усул билан ишлайдиган энг яхши заводлардан бирида ишчининг иш унуми 1050 тоннани ташкил этади.

Заводнинг қурилиш майдонларида мамлакатимиздаги барча республикаларнинг вакиллари меҳнат қилмоқда. Навоий цемент заводини қураётган коллектив Карагандада ва Новоспасскда худди шундай корхона қураётган ишчилар билан мусобақалашмоқдалар. Навоийликлар ишга туширилувчи комплексни муддатидан икки ой аввал битказиш мажбуриятини олдилар.

А. ФОЗИЛОВ,
ЎзТАГ мухбири.

АХБОРОТ: ЯНГИЛИКЛАР, ХАБАРЛАР

БИЗГА ЁЗАДИЛАР

ҲИЛМА-ХИЛ МАҲСУЛОТЛАР

Чирчиқ қурилиш материаллари ва конструкциялари комбинатида 20 дан зиёд турдаги маҳсулотлар ишлаб чиқарилади. Юқори вольтли электр узаткичлар учун темир-бетон тирговичлар, йирик плиталар ана шулар жумласидан. Бу материаллар Ўзбекистондагина эмас, қардош республикаларда ҳам ишлатилмоқда. Жумладан, Доғистон АССР маркази—Махачқалъада барпо этилаётган уй-жойлар асосан шу комбинатда тайёрланаётган плиталардан қуриляпти. Бухородаги йирик ип-газлама комбинати, Иссиққўлдаги пансионатлар, Фарғона кўн заводи, Аму-Бухоро машина канали қурилишида ҳам чирчиқликлар етказиб бераётган бетон плита ва тирговичлар ишлатиляпти.

Т. ЎРУНОВ.

МАРОҚЛИ СУҲБАТЛАР

Беруний номидаги Тошкент политехника институтининг Чирчиқдаги кечки факультетида илмий уюшма ташкил этилган. Бунда студент ва ўқитувчилар, олим ва доцентлар ўзаро ҳамкорликда иш олиб боришяпти. Илмий уюшма турли мавзуларда конференциялар ўтказиб туради. Яқинда бўлиб ўтган йиғин Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 50 йиллик юбилейига бағишланди. Унда 300 дан ортиқ студент ўлкамиз тарихи ҳақидаги суҳбатни тинглади.

Т. ҚЎРҒОНОВ.

* * *

Редакциямизга шунингдек фарғоналик Т. Деҳқонов, Т. Юнусов, В. Мамадалиев, М. Давлатов, Н. Кенжалиев, жиззахлик С. Солиев, М. Норқозоқов, К. Исматов, олмаоталик Г. Маралбоев, наманганлик Н. Нишонов, Ҳ. Ҳакимов, Т. Сулаймонов, сурхондарёлик К. Абдужалилов, Н. Ражабов, У. Бекмуродов, самарқандлик С. Хўжаев, Б. Бобоев, Н. Тўрабеков, қашқадарёлик Д. Маматов, Т. Пардаев, М. Одилов, М. Дўстқобилов, Қ. Оллаёров, Ж. Мўйсинов, солдатлардан Ҳ. Ҳайитов, З. Қурбонов, андижонлик С. Мўйдинов, М. Абдусалимов, хоразмлик О. Оллаберганова, З. Қўчқоров, бухоролик Т. Қўшаев, Р. Эргашев, З. Шохобов, сирдарёлик М. Убайдуллаева, тошкентлик Н. Пирметов, Х. Олланазаровлар ҳам қизиқарли хабарлар йўллашган.

МАХАЧҚАЛЪАДА—«ЎЗБЕКИСТОН»

Махачқалъада янги санаторий очилди. Унда 120 бола соғлиғини яхшиламоқда. Болаларни тажрибали врачлар кузатиб туришибди, уларга парҳез таомлар берилмоқда. Залларда, турли ўйинлар ўтказиладиган хоналарда зарур нарсаларнинг ҳаммаси муҳайё. Микрорайон каби санаторий ҳам уни бино қилган қурувчилар шарафига «Ўзбекистон» деб аталди.

— Ҳозирча бу республикада шу типдаги бирдан-бир санаторийдир, — деди Доғистон АССР соғлиқни сақлаш министрининг ўринбосари Ю. В. Лисенко ТАСС мухбири билан суҳбатда. — Тез орада иккинчи санаторий ҳам очилади. Беш йиллик бошланганидан бери Доғистонда жами беш минг ўринли болалар муассасалари қурилди.

САНЪАТ

КИНОФЕСТИВАЛЬ ТАРАДДУДИ

Осиё ва Африка мамлакатлари Тошкент кинофестивалига ҳозирлик давом этмоқда. Бу борада Ўзбекистон кино санъати музейи ходимлари активлик кўрсатмоқдалар. Музей директори Э. Қодиров, санъатшунос Г. Сухачеваларнинг «Спутник» кинотеатрида, Киров ва Октябрь районларидаги бир қанча маҳаллаларда ўтказган лекция ва суҳбатлари кўпчиликка манзур бўлди. «Ўзбекистон киноси 50 йил ичида», «Кинода хотин-қизлар образи», «Нодирабегим» кинофильми ҳақида», «Кино юлдузлари» каби мавзуларда ўтказилган лекциялар ўзининг мазмундорлиги билан кино ихлосмандларида яхши таассурот қолдирди.

Тошкентдаги Санъат саройи, «Чайка», «Ўзбекистон», Ғафур Ғулом номли кинотеатрларнинг ходимлари ҳам анжуманга пухта ҳозирлик кўраётирлар.

Қ. МАЛИКОВ.

АХБОРОТ: ЯНГИЛИКЛАР, ХАБАРЛАР

ЎЗБЕКИСТОН ССР ВА ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ 50 ЙИЛЛИГИ ОЛДИДАН

ТОНГ МАРШЛАРИ

Партия ва ҳукуматимиз совет тузумининг дастлабки йилларидан бошлаб маданий ишларга катта аҳамият берди. Мамлакатда саводсизлик ёппасига тугатилди, маданий-оқартув ишлари йўлга қўйилди, хотин-қизлар озодлиги таъминланди. Худди мана шундай маданий инқилобни ўзбек совет музикаси тараққиётида ҳам кўриш мумкин.

РСФСР халқ маорифи комиссари Анатолий Васильевич Луначарский ва Туркистон АССР Марказий Ижроия Комитети раиси Абдулла Раҳимбоев ташаббуси билан 1918 йилда эски шаҳарда биринчи Туркистон халқ консерваторияси очилди. Консерваториянинг ташкилотчилари ва музика педагоглари В. А. Успенский, В. В. Лесик, ака-ука Леонид ва Гавриил Пестряковлар, Иван Басистий, Саодатхоним Еникеева, В. М. Козолупов, М. Козланский, А. Григорьев, А. Е. Морозов, Д. Сергеевлар эди.

Консерваторияга биринчи навбатда маҳаллий ёшлардан қабул қилиниб, улар учун алоҳида интернат ташкил этилди. Дастлаб духовой (пуфлаб чалинадиган) оркестр тузилиб, ўзбек ўқувчиларига биринчи марта нота билан чалиш ўргатила бошланди. Нотани аввал пианинода ўрганиш қулай бўлганлиги туфайли унда чалишни ўзбекларга ўргатишнинг биринчи муаллимаси Саодатхоним Еникеева эди. Кейинчалик (1921—1922 йилларда) у Тошкентдаги ўзбек қизлар билим юртига директор бўлиб, музика ва ашу-

БИРИНЧИ ЎЗБЕК ДУХОВОЙ ОРКЕСТРЛАРИ

ладан ҳам дарс берган. Ўқувчиларнинг музикага қизиқишлари ниҳоят даражада кучли эди. 5-6ой ичида консерватория қошидаги духовой оркестрда фақат ўзбек талабаларидан 47 киши тўпланди. Оркестр Эски шаҳар ижроия комитети ихтиёрида эди. Оркестр триумфал (жанговар, тантанали) маршлар чалишни ўрганди ва 1918 йилда Эски шаҳардаги тантанали мажлисларнинг бирида пролетариат гимни «Интернационал»ни илк марта ижро этди.

Оркестрга ёш активлардан Абдунаби Маъзумов ва Мирза Дўсмуҳамедов раҳбарлик қилардилар.

Революция ветеранлари, кекса коммунистлардан Очил Бобожонов ва Султонхўжа Қосимхўжаев ташаббуси билан 1920-1921 йилларда Шайхонтоҳурда катта қизил чойхона очилди. Шу ерда духовой оркестр рус ва миллий куйларни чалиб турар, одамлар йиғилар эди. Шундан сўнг Совет ҳокимиятининг сиёсатини тушунтириш, омма ичида маданий-оқартув ишларини олиб бориш каби тадбирлар ўтказиларди.

Духовой оркестр турли маросимларда, айниқса хотин-қизларнинг паранжи ташлаш маросимларида «туш» чаларди, кейин В. А. Успенский томонидан ёзилган ўзбек мақомларини завқ билан ижро этарди.

1920 йилда Ҳамза Ҳакимзода Ниёзий ўзи ташкил этган музикали драма труппаси билан Фарғонадан Тошкентга гастролга келади. Артистлар орасида кейинчалик мамлакатга номлари чиққан Муҳиддин Қори Ёқубов, Марьям Кузнецова, Рустам Исломов, Ҳожи Ғофуров ва бошқалар бор эди. Биринчи ўзбек духовой оркестри уларни Тошкент вокзалида кутиб олиб, кейин уларнинг ташвиқий постановкаларида доимо иштирок этди.

Туркфронт қўмондони Михаил Васильевич Фрунзе ташаббуси билан 1922 йилда шу драмгруппа агитпоезд составида аввал Фарғонага, кейин Бухорога аҳоли ўртасида маданий-маориф ишларини олиб бориш учун юборилди. Ўзбек духовой оркестрининг бир қисми Бухорога, бир қисми Фарғонага борди. Оркестр драмтруппа билан доимо бирга юрди, бирга хизмат қилди, бирга курашди.

Тошкентга келган Михаил Иванович Калининни кутиб олиш учун Тошкент жамоатчилиги вакиллари билан бирликда консерваториянинг духовой оркестри ҳам вокзалга чиқди. Ўша ерда ташкил этилган митингда оркестр турли куйлар ва «Интернационал»ни ижро этиб турди. Кейин Михаил Иванович Ўзбекистон оқсоқоли Йўлдош Охунбобоев билан Эски Жўвага келади, у ерда ҳам митинг очилди, ҳозир шу митинг минбари ўрнида М. И. Калининнинг ҳайкали ўрнатилган.

Кечқурун Я. М. Свердлов номли театрда Тошкент меҳнаткашларининг йиғилиши бўлди. Йиғилишда М. И. Калинин билан Йўлдош Охунбобоев, Акмал Икромов, Файзулла Хўжаев, Ўзбекистон Компартияси ва ҳукуматининг бошқа раҳбарлари ҳам ҳозир бўлдилар. Ўзбек билим юртининг оркестри шу йиғилишда машқлар чалиб турди. Мен бу пайтда оркестрнинг капельмейстери эдим.

Сиз суратда ана шу оркестр қатнашчиларини кўриб турибсиз. 1925 йилда олинган бу суратдаги кишилар кейинчалик республикамиз фани ва маданиятининг йирик арбоблари ва ходимлари бўлиб етишдилар.

Келинг, мен уларни сизга таништирай. Биринчи қаторда ўтирганлар **(чапдан)**: иккинчи — Аҳрор Музаффаров, ҳозир Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг академиги; учинчи — Адҳам Юнусов, Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг академиги (марҳум). Иккинчи қаторда **(чапдан)**: иккинчи — Карим Тоҳиров ҳозир медицина фанлари доктори, профессор; тўртинчи — музика муаллимимиз Л. Пестряков; бешинчи — ушбу сатрлар муаллифи. Учинчи қаторда **(чапдан)**: биринчи — кекса математик, мактаб ўқитувчиси Сиддиқ Раҳимов, иккинчи — Султонмурод Авазхўжаев, ҳозир республика радиосининг адабий ходими.

1919 йил охирида Самарқанд шаҳар ва музофот маориф бўлими ҳам Тошкентдан 80 га яқин музика асбоблари олиб, духовой оркестр ташкил этди.

Духовой оркестр 1921-1922 йилларда Самарқанд атрофидаги қишлоқ ва даҳаларда босмачиларга қарши курашиш, Совет ҳокимияти сиёсатини оммага тушунтириш, оммавий-оқартув ишларини ўтказишда катта хизмат кўрсатди.

1922 — 1923 йилларда Самарқандда найчилар оркестри ҳам пайдо бўлди. Унинг ташкилотчиси ва музика муаллими, ҳозир Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган санъат арбоби, атоқли композитор, Ўзбекистон ССР халқ артисти Манас Левиев эди. Найчилар орасида Ўзбекистон ССР халқ артисти, композитор Толибжон Содиқов ҳам бўлган.

КПСС аъзоси, ҳозир Тошкентда истиқомат қилувчи республика аҳамиятига молик шахсий пенсионер Сайфиддин ака Раҳиммирзаев шундай ҳикоя қилади:

1920 йилларда Наманганда ҳам ўзбек духовой оркестри ташкил топган. Унинг ташкилотчиси 1918 йилдан КПСС аъзоси, ўша вақтда Наманган ревкомининг раиси, кейинчалик Андижон халқ маорифи бўлими мудири, ўткир дидли санъаткор ва режиссёр Инъомжон Низомбоев эди. Оркестр Наманган халқ театри қошида бўлиб, унда ўзбек ҳаваскорлари иштирок этган.

Биринчи ўзбек духовой оркестрлари Совет ҳокимиятининг сиёсий-оммавий ва маданий-оқартув ишларини ўтказишда актив хизмат қилган.

Хайрулла АБДУЛЛАЕВ,
филология фанлари кандидати, доцент.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 12.00 — МОСКВА. 18.00 — ТОШКЕНТ. 18.10 — Мультфильм. 18.20 — Ўқувчилар учун кўрсатув. 19.00 — **Футбол: «ПАХТАКОР» — «ЗАРЯ».** 20.45 — «Ахборот». 21.05 — Лирика кечаси. 22.00 — «Вақт». 22.30 — **Футбол: «ЗЕНИТ» — «АРАРАТ».** 23.15 — Рақс зали. ИККИНЧИ ПРОГРАММА. 12.00 — ТОШКЕНТ. Ўқув кўрсатуви. 18.00 — МОСКВА. 18.35 — Буратино кўргазмаси. 19.05 — Янгиликлар. 19.15 — Телеочерк. 19.45 — Спорт кундалиги. 20.15 — Инсон ва қонун. 20.45 — Образцов билан бирга ярим соат. 21.15 — **Осмонда планерлар** (телефильм). 22.00 — ТОШКЕНТ. «Фан» программаси. 22.30 — **Муқаддас Луканинг қайтиши** (бадиий фильм). УЧИНЧИ ПРОГРАММА. 19.00 — Тошкент янгиликлари. 19.15 — Телефильм. 19.30 — Ўқув кўрсатуви. 20.00 — Эстрада концерти. 20.40 — **Шафқатсиз тун** (бадиий фильм).

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 14/V да — **Кармен,** 15/V да **Чио-чио-сан,** 16/V да **Трубадур.**

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 14/V да **Йўқолган узук,** 15/V да **Ой тутилган тунда,** 16/V да **Инқилоб тонги.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 15/V **Кумуш тўй.**

КИНО

ҚИШКИ БИНОДА

Қизил бодрезак — «МОСКВА» (жуфт соатларда), «ДРУЖБА» (тоқ соатларда), САНЪАТ САРОЙИ, «ЧАЙКА», «СПУТНИК», «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ», НАВОИЙ номли, «ВОСТОК», ҲАМЗА номли, «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Қайнона — «ДРУЖБА» (жуфт соатларда), «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ», С. РАҲИМОВ номли (кундуз ва кечқурун), ҲАМЗА номли (19.00, 20.30).

Текумзе — «КЎКЧА» (кундуз ва кечқурун).

ЁЗГИ БИНОДА

Қизил бодрезак — «ФЕСТИВАЛЬ».

Мен чегарада яшайман — «ХИВА».

«ЎЗБЕКБИРЛАШУВ» ПРАВЛЕНИЕСИ
УЗБЕКИСТОН МАТЛУБОТ КООПЕРАЦИЯСИ ВАКИЛЛАРИНИНГ
XIV СЪЕЗДИ
15 МАЙ ЭРТАЛАБ СОАТ 10 ДА УЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИНИНГ ЗАЛИДА ОЧИЛИШИНИ
БИЛДИРАДИ
Делегатларни рўйхатдан ўтказиш 14 май эрталаб соат 10 дан бошлаб «УЗБЕКБИРЛАШУВ» правлениесининг кенгашлар зали (Жомий кўчаси, 5-уй) да ўтказилади.

ТОШКЕНТ АВТОМОБИЛЬ ТРАНСПОРТИ ВА ЙЎЛЛАР ИНСТИТУТИ
(К. Маркс кўчаси, 32-уй)
19 МАЙ ЭРТАЛАБ СОАТ 11 ДАН БОШЛАБ ИНСТИТУТГА КИРУВЧИЛАР УЧУН
«ОЧИҚ ЭШИКЛАР КУНИ»НИ ЎТКАЗАДИ

МАРКАЗИЙ «ПАХТАКОР» СТАДИОНИДА
14 МАЙ КЕЧ СОАТ 7 ДА
СССР биринчилиги учун олий лиганинг
«ЗАРЯ» (Ворошиловград) — **«ПАХТАКОР»** (Тошкент) **командалари ўртасида**
ФУТБОЛ

Ўзбекистон ССР Социал таъминот министрлиги республика миқёсидаги шахсий пенсионер, 1919 йилдан буён КПСС аъзоси

Муҳамад Эшмуҳамедович БЕКМУРОДОВнинг

вафот этганлигини чуқур қайғу билан билдиради ва марҳумнинг оиласига таъзия изҳор қилади.

Ўзбекистон ССР Социал таъминот министрлиги республика миқёсидаги шахсий пенсионер

Нуриддин ҒИЁСОВнинг

вафот этганлигини чуқур қайғу билан билдиради ва марҳумнинг оиласига таъзия изҳор қилади.

Ўзбек Совет Энциклопедияси Бош редакцияси коллективи қишлоқ хўжалиги илмий редакциясининг мудири, қишлоқ хўжалик фанлари кандидати, СССР Журналистлар Союзининг аъзоси Ш. Темуровга отаси

Собит ФОЗИЛОХУНОВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия билдиради.

ТАРҒИБОТ ЎЧОҒИ

БУГУН ТОШКЕНТДА ИЛМИЙ-МЕДИЦИНА АХБОРОТИ ВА КУТУБХОНА-БИБЛИОГРАФИЯ ХИЗМАТИ КЎРСАТИШ МАСАЛАЛАРИГА БАҒИШЛАНГАН 1-РЕСПУБЛИКА ИЛМИЙ-АМАЛИЙ КОНФЕРЕНЦИЯСИ ОЧИЛАДИ.

Сўлим диёримиз меҳнаткашлари Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг шонли 50 йиллигига қизғин тайёргарлик кўраётган бугунги кунда биз республика соғлиқни сақлаш ишларида ҳам катта ўзгаришлар юз бераётганлигини яққол кўриб турибмиз. Аҳолига медицина хизмати кўрсатишни янада яхшилаш, соғлиқни сақлаш тармоқларини кенгайтириш ва кадрлар тайёрлашни яхшилаш борасида катта ишлар амалга оширилмоқда. 1975 йилнинг охирига бориб, республикамиз шифохоналаридаги ўринлар сони 142,5 мингга етади. Шу давр мобайнида врачлар сони 35 мингга кўпаяди.

Маълумки, мамлакатимизда совет кишиларининг соғлиғини муҳофаза қилиш ва уни мустаҳкамлашга қаратилган комплекс тадбирлар илмий асосда олиб боriляпти. Бу ўзининг барча фаолиятида фан маълумотларига таянган социалистик тузумнинг табиатидан келиб чиқади. Совет медицинаси эришган ютуқларда Ўзбекистон олимлари ва медикларининг ҳам муносиб улуши бор.

Ўзбекистонда медицина фанининг юксалиши, биринчи навбатда, ўлка аҳамиятига эга бўлган проблемаларни ишлаб чиқиш билан характерланади. Олимларимиз томонидан ўлка патологиясига доир йирик муаммолар муваффақиятли ҳал этилди. Турли касалликларнинг этиологияси, клиникаси ва патогенезасини, республика санаторий-курорт бойликларини ўрганиш, даволаш профилактика мақсадларида маҳаллий хом ашё ва синтетик моддалардан фойдаланиш бўйича кўпгина ишлар қилинди.

Тўққизинчи беш йилликда республика олимлари ва медицина ходимлари олдида янгидан-янги муҳим вазифалар турибди. Уларни муваффақиятли амалга оширишда илмий-медицина ахбороти ва кутубхона-библиография хизмати кўрсатишни яхшилашга алоҳида эътибор беріляпти.

Кейинги йилларда соғлиқни сақлаш системасида партия XXIII съезди кўрсатмаларига мувофиқ ташкил этилган илмий-медицина ва медик-техник ахборот хизмати кўрсатиш катта роль ўйнамоқда. Худди ана шундай хизмат кўрсатиш республика соғлиқни сақлаш системасида ҳам вужудга келди. Ҳозир у муваффақиятли ишлаб турибди.

Медицина фани ва амалиётидаги янгиликларни тарғиб-ташвиқ қилишда медицина кутубхоналари ва махсус ахборот органларига катта эътибор берилмоқда. Республика медицина кутубхоналари тармоғи [illegible] Ўзбекистон ССР Соғлиқни сақлаш министрлиги илмий-медицина кутубхонаси базасида республика илмий-медицина ахбороти бўлими ташкил этилди ва у моддий-техник жиҳатдан мустаҳкамланди. Республика илмий-тадқиқот институтларида ва медицина олий мактабларида ахборот группаларини ташкил этиш ишлари асосан тугалланди. Республика илмий-медицина ахбороти бўлими ва медицина кутубхоналари ягона план асосида иш олиб боради. Улар соғлиқни сақлаш органлари раҳбарларини, бош мутахассисларни, проблема комиссиялари ва илмий жамият раисларини, етакчи олимларни, айниқса медицина ходимлари ва даволаш-профилактика муассасалари раҳбарларини ахборот билан оператив тарзда таъминлаб бориш ишларини амалга оширади.

Лекин шунга қарамай, республика илмий ахборот системаси соғлиқни сақлаш ва медицина фани талабларини тўла қондираётгани йўқ. Баъзи илмий-тадқиқот институтларидаги медицина ахбороти группалари малакали кадрлар билан мустаҳкамланмаган. Айрим даволаш-профилактика муассасаларида ахборотчилар ажратиб берилмаган ва улар иши устидан назорат қилиб бормайдилар. Буларнинг ҳаммаси врачлар ва ўрта медицина ходимларини касалликларни аниқлаш ва даволашга оид бўлган янги усуллар билан таништириб боришга салбий таъсир кўрсатмоқда.

Ўзбекистон ССР Соғлиқни сақлаш министрлиги томонидан тасдиқланган перспектив планда бир қатор масалаларни ҳал этиш, жумладан, республика илмий-медицина ахбороти марказини ташкил этиш ва бошқа ишлар назарда тутилган.

Юқорида биз қайд этиб ўтган проблемалар бугун Тошкентда очиладиган илмий-медицина ахбороти ва кутубхона-библиография хизмати кўрсатиш масалаларига бағишланган биринчи республика илмий-амалий конференциясида кенг муҳокама қилинади. Бу анжуман икки кун давом этади. Унда 31 доклад тингланади. Жумладан, республика соғлиқни сақлаш министри Қ. Зоировнинг Ўзбекистонда 50 йил мобайнида соғлиқни сақлаш ва медицина фанини ривожлантиришда эришилган ютуқлар, республика илмий-медицина кутубхонаси директори К. Шабанованинг республикада илмий-медицина ахборотининг аҳволи ва вазифалари ҳақидаги докладлари ҳамда СССР Соғлиқни сақлаш министрлиги ВНИИМИ директори, профессор Ю. П. Лисицин ва ГЦНМБ директори Н. А. Якунин ва бошқаларнинг чиқишлари катта қизиқиш туғдирмоқда.

Бу анжуман мазкур масалаларни муваффақиятли амалга оширишда, республикада илмий-медицина ахбороти ва кутубхона-библиография хизмати кўрсатишни яхшилашда катта роль ўйнаши, шубҳасиз.

С. УМАРОВ,
Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган врач, конференция ташкилий комитетининг аъзоси.

ҲАР ТЎҒРИДА

ЭКСПЕДИЦИЯ ТОПИЛМАСИ

Перу чангалзорларида шу пайтгача ҳеч кимга маълум бўлмаган ҳиндиларнинг янги қабиласи топилди. 40 кишига яқин бўлган бу қабила аъзолари ҳозирги пайтда ҳам тош асрида яшаган одамлар сингари кун кечирмоқдалар. Уларнинг ташқи дунёдан бутунлай хабари йўқ. Улар асосан жониворларни овлаш, балиқ тутиш ва деҳқончилик билан кун кечиришади. Ҳиндилар уларга биринчи бор дуч келган экспедиция аъзоларини ҳадиксираб кутиб олишди. Лекин экспедициядан совғалар олишгач, меҳмонлардан хавфсирамай қўйишди ва уларга ейиш учун овқат ҳамда ётиш учун жой беришди. Перу экспедициясининг аниқлашича, бу қабила кўп йиллар бурун бошқа урушқоқ ҳинди қабилаларининг таъқибидан қочиб, ўтиб бўлмас чангалзорлар орасига яширинган ва шу куйи ҳозиргача ташқи муҳитдан ажралган ҳолда кун кечириб келишаркан.

ХАВФЛИ ЭРМАК

Яқинда Америка полицияси Виржиния штатининг Фредериксберг шаҳрида истиқомат қилувчи истеъфодаги полковник Бёчер уйидан 175 та автомат қурол ва икки тоннадан зиёд патрон топиб олди. Бёчер ҳарбий қисмларнинг биридан бир неча яшик патрон олиб, ўз коллекциясини бойитмоқчи бўлганидан сўнг, ундан шубҳа қилиб уйида тинтув ўтказишди. Ҳибсга олинган полковник ҳозирча қурол-яроғларни коллекциялаш энг яхши кўрган эрмагим, деб баҳона қилмоқда. Лекин Федерал қидирув бюроси ҳали анчагина саволларга жавоб топиши керак. Чунки, кейинги пайтларда айрим ҳарбий арбобларнинг бепарволиги туфайли армия базаларидан тонналаб қурол-яроғ ва ўқ-дорилар олиб чиқиб кетилмоқда.

ГОЛЛИВУДДА ЁНҒИН

Юз берган катта ёнғин туфайли Голливуднинг асосчиларидан бири Сэмюел Голдуин ва америка киносининг машҳур павильонларидан катта қисми нобуд бўлди. Ёнғин «Зигмунд ва денгиз махлуқи» болалар телефильмини суратга олишаётганида рўй берди. Тез аланга оладиган бутафория билан қопланган саҳна бир зумда ловуллаб ёнди. Лос-Анжелесдан етиб келган 30 га яқин ўт ўчириш командаси бир неча соат давомида ёнғинга қарши шиддатли кураш олиб бордилар. Бироқ, саҳнани қутқариб қолишнинг иложи бўлмади. Дастлабки тахминларга кўра, ёнғин етказган зарар 2 миллион доллардан зиёд, деб ҳисобланмоқда.

Редактор **М. ҚОРИЕВ.**

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР.
БИЗНИНГ АДРЕС: 700.029, ГСП, Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, № 26 * ТЕЛЕФОНЛАР Эълонлар — 338142, коммутатор — 330249 дан 330258 гача
Р. 03464. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг босмахонаси, Тошкент шаҳри. ИНДЕКС 64583. А. — 111.